

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Metsätalouden koulutusohjelma

Sanna Ahtiainen

ETELÄ-SUOMEN METSIEN MONIMUOTOISUUSOHJELMAN (METSO)
TARJOUSTEN VÄLITTÄMINEN KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSELLE
-YHTEISTYÖTAHOJEN KOKEMUKSIA MENETTELYN TOIMIVUUDESTA

Opinnäytetyö 2012

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Metsätalouden koulutusohjelma

AHTIAINEN, SANNA	Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) tarjousten välittäminen Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle ó yhteistyötahojen kokemuksia menettelyn toimivuudesta
Opinnäytetyö	38 sivua + 11 liitesivua
Työn ohjaaja	MMM Pekka Kuitunen, DI Paula Mattila
Toimeksiantaja	Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Marraskuu 2012	
Avainsanat	METSO-ohjelma, ELY-keskus, luonnon monimuotoisuus

Kaakkois-Suomen ELY-keskus toteuttaa alueellaan metsien monimuotoisuusohjelmaa METSOa vuosien 2008-2016 aikana. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella toimivat metsäorganisaatiot Suomen Metsäkeskus, Metsänhoitoyhdistykset, Metsä Group, Stora Enso ja UPM ovat allekirjoittaneet alueelliset yhteistyösopimukset Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman toimeenpanemiseksi. Opinnäytetyössä tutkittiin, kuinka toimivana yhteistyötahot kokevat menettelyn.

Tutkimus toteutettiin kyselytutkimuksena ja kysely lähetettiin 131:lle metsäorganisaatioiden toimihenkilölle. Kyselylomake sisälsi kysymyksiä toimihenkilöiden METSO-ohjelman perustiedoista, metsänomistajien mielipiteistä sekä maasto- ja valmistelutyöhön liittyviä kysymyksiä. Kyselyyn vastaaminen oli anonyymiä. Kyselyn vastausprosentti oli 40,5.

Tutkimuksessa todettiin, että Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa yhteistyösopimuksen solmineet organisaatiot tuntevat METSO-ohjelman ja niillä on tarvittavat perustiedot ohjelmasta. Vastanneet pitävät METSO-ohjelmaa hyvänä ja toimivana luonnonsuojeluohjelmana, jonka tarjoustenvälittämismenettelyä tulisi kehittää yksinkertaisemmaksi. Tutkimustulosten mukaan METSO-ohjelman tiedottamista metsänomistajille tulisi lisätä. Tutkimuksessa todettiin, että vain 51 % yhteistyötahojen edustajista on välittänyt METSO-kohteita ELY-keskukselle.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Forestry

AHTIAINEN, SANNA Transmission of Offers of Forest Biodiversity Programme
of Southern Finland to Southeast ELY Centre

Bachelor's Thesis 38 pages + 11 pages of appendices

Supervisor Pekka Kuitunen, M. Sc. (For.)
Paula Mattila, M. Sc. (Tech.)

Commissioned by Southeast Finland ELY centre

November 2012

Keywords The METSO Programme, ELY centre, Biodiversity

Southeast Finland ELY centre carries out the forest biodiversity programme METSO in its territory during 2008-2016. The forest companies The Finnish Forest Centre, Forest Management Associations, Metsä Group, Stora Enso and UPM that are operating in the Southeast Finland ELY centre's territory have signed territorial co-operating agreements to implement the Forest Biodiversity Programme for Southern Finland. This Bachelor's Thesis investigates how functional this co-operating agreement is.

The Bachelor's Thesis was carried out by a query. The query was sent to 131 officials of the co-operating forest companies. The query included questions about officials' basic information about the METSO programme, forest owners' opinions and questions about the METSO programme's fieldwork and preparatory work. Response to the query was made anonymously. The query's response was 40, 5 %.

In the Bachelor's Thesis it was noticed that the officials of co-operation organizations know the METSO programme and have acquired knowledge about the METSO programme. The respondents thought that the METSO programme is a good and effective nature conservation programme the transmission procedure of which should be simplified. On the basis of the responses, the information flow for the forest owners should be increased. In The Bachelor's Thesis it was also noticed that only 51 % of co-operation organizations had forwarded forest areas which included the METSO programme to the ELY centre.

ALKUSANAT

Opinnäytetyö on tehty Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toimeksiantamana Kymenlaakson ammattikorkeakoululle.

Suuret kiitokset ansaitsee työni ohjaaja MMM Pekka Kuitunen, jota haluan kiittää työni ohjauksesta ja parannusehdotuksista. Kiitos myös kaikista koulutunneilla jaetuista opeista ja hauskoista hetkistä. Kivasta opiskelujaksosta haluan kiittää kaikkia opettajiani, etenkin linjavastaava Jyri Mularia, lehtori Martti Melaa ja metsätalousinsinööri Asko Karjalaista ikimuistoisista hetkistä luokkahuoneissa, rämeiköissä ja Berliinin perukoilla.

Haluan kiittää Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen väkeä, etenkin asiantuntija Mervi Eniä, joka antoi suurimman alkupotkun työlleni. Samoin haluan kiittää luonnonsuojelupäällikkö Pentti Välipakkaa, joka antoi suostumuksensa työlleni. Suurimman kiitoksen ansaitsee ELY-keskuksen puolesta nimetty ohjaajani, diplomi-insinööri Paula Mattila. Hänen neuvonsa, apunsa ja ohjauksensa oli todella tärkeää. Kiitän myös Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen työkavereitani, jotka jaksoivat tsempata ja odottaa kärsivällisesti työni valmistumista.

Kiitos kaikille opiskelukavereilleni ihanista yhteisistä hetkistä ja muistoista. Paljon on yhdessä naurettu ja ryteiköissä tuskailtu! Kiitos etenkin Ollille, Tainalle ja Eijalle. Kiitos myös ystäväilleni, jotka ovat jaksaneet kuunnella kouluhuoliani ja ilojani.

Tärkeimmät kiitokset ansaitsee perheeni. Kiitos äidille ja isälle, jotka ovat kaikilla keinoilla jaksaneet tukea opiskeluaani. Kiitos siskoilleni Riinalle, joka jaksoi kärsivällisesti aina neuvoa ja opastaa, sekä Jaanalle, Paulinalle ja Elenalle. He kaikki tekevät arjestani aina aurinkoisemman. Kiitos myös mummulle ja vaarille sekä kaikille sukulaisilleni.

Kiitos, ilman teitä tämä ei olisi nyt tässä!

Elimäellä 2.11.2012

Sanna Ahtiainen

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO	6
1.1	Tausta	6
1.2	Työn tarkoitus	6
1.3	Työn toteutus	6
2.	ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS	7
2.1	Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus	7
2.1.1	Ympäristö ja luonnonvarat, Y-vastualue	8
3.	ETELÄ-SUOMEN METSIEN MONIMUOTOISUUSOHJELMA, METSO	8
3.1	METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet	9
3.2	Suojelun vaihtoehdot	10
3.2.1	Pysyvä suojelu	10
3.2.2	Määräaikainen suojelu	11
3.2.3	Metsäluonnonhoito	12
4.	ETELÄ-SUOMEN METSIEN MONIMUOTOISUUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN ALUEELLA	12
5.	TUTKIMUSAINEISTO JA MENETELMÄT	14
5.1	Tutkimuksen lähtökohta	14
5.2	Otanta	16
6.	KYSELYN TULOKSET	16
6.1	Kyselyn vastausprosentti	16
6.2	Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma	18
6.3	Yhteistyösopimuksen solmineiden perustietämys METSO-ohjelmasta	19
6.4	Metsänomistajien tietämys METSO-ohjelmasta	21
6.5	Mielipiteitä METSO-ohjelman maastotyöstä	24
6.6	METSO-kohteiden välittäminen ELY-keskukselle	27
7.	TULOSTEN KÄSITTELY	31
7.1	Vastanneiden perustiedot METSO-ohjelmasta	33
7.2	Metsänomistajien käsitys METSO-ohjelmasta	33
7.3	METSO-kohteiden tunnistaminen ja maastotyö	35
7.4	Metsänomistajan METSO-kohteen välittäminen ELY-keskukselle	36
8.	JOHTOPÄÄTÖKSET	37
LIITE I	Kyselylomake	
LIITE II	Kyselysaate	
LIITE III	Kyselyn vastaukset	
LIITE IV	Kyselyyn vastanneiden vapaat kommentit	

1. JOHDANTO

1.1 Tausta

Kaakkois-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on toteuttanut alueellaan vuodesta 2008 lähtien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmaa (METSOa). METSO-ohjelman avulla pyritään suojelemaan Suomen metsien erityisiä elinympäristöjä sekä rakennepiirteitä metsänomistajien vapaaehtoisuuden kautta. ELY-keskus on solminut yhteistyösopimuksen toimialueensa Suomen metsäkeskuksen alueyksikön (metsäkeskuksen) sekä alueellisten metsänhoitoyhdistysten (mhy) ja metsäteollisuudesta Metsä Groupin, Stora Enson ja UPM:n kanssa. Sopimuksella sopijaosapuolet ovat lupautuneet välittämään METSO-ohjelmaan soveltuvia metsäkohteita ELY-keskukselle.

1.2 Työn tarkoitus

Työn tarkoituksena on selvittää Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen solmiman yhteistyösopimuksen toimivuutta eri organisaatioissa. Kaakkois-Suomen ELY-keskus ei ole saanut suoraa palautetta sopijaorganisaatioilta, joten työn tarkoituksena on selvittää, toimiiko yhteistyösopimus, niin kuin sopimusehdoissa on määritelty, ja millaiseksi organisaatioiden työntekijät kokevat METSO-kohteiden välittämisen ELY-keskukselle. Samalla selvitettiin, onko ELY-keskuksen antama perehdytys ja koulutus METSO-ohjelmasta ollut riittävää.

1.3 Työn toteutus

Opinnäytetyö tehdään yhteistyössä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa, josta opinnäytetyölle on nimetty oma ohjaaja. Työ toteutetaan kyselytutkimuksena ja kyselylomake on tehty Kymenlaakson ammattikorkeakoulun ZEF[®] Editor -ohjelman avulla. ZEF-ohjelman käyttö takasi henkilösuojan kaikille vastaajille. Työn avulla toivottiin saatavan enemmän palautetta yhteistyösopimuksen solmineilta. ELY-keskus on saanut palautetta perehdytystilaisuuksien päätteeksi, mutta kaipaa laajempaa palautetta.

2. ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ovat valtionhallinnon alueellisia toimeenpano- ja kehittämistehtäviä hoitavia keskuksia, jotka aloittivat toimintansa vuoden 2010 alusta. ELY-keskukset vastaavat niistä tehtävistä, jotka aiemmin kuuluivat työ- ja elinkeinokeskuksille (TE-keskuksille), alueellisille ympäristökeskuksille, tiepiireille, lääninhallitusten liikenne- ja sivistysosastoille sekä merenkulkulaitokselle. (1)

ELY-keskukset toimivat merkittävänä alueiden kehittäjinä sekä Euroopan unionin (EU) rahoitusten myöntäjinä. ELY-keskus jakautuu kolmeen erilliseen vastuualueeseen: Elinkeinot, työvoima, osaaminen ja kulttuuri (E-vastuualue), Liikenne ja infrastruktuuri (L-vastuualue) sekä Ympäristö ja luonnonvarat (Y-vastuualue). Suomessa toimii 15 ELY-keskusta, joista vain yhdeksän on kolmen vastuualueen ELY-keskuksia. ELY-keskukset ovat osa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnon alaa, ja niitä ohjaavat työ- ja elinkeinoministeriön lisäksi ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö (mukaan luettuna Liikennevirasto), maa- ja metsätalousministeriö (mukaan luettuna Maaseutuvirasto ja Elintarviketurvallisuusvirasto), opetusministeriö sekä sisäasiainministeriö. (1)

2.1 Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaakkois-Suomen ELY-keskus on yksi maamme yhdeksästä täyden palvelun ELY-keskuksesta. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki kolme vastuualuetta löytyvät samasta virastosta. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tehtävinä on muun muassa valvoa työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimistojen) toimintaa, ohjata yleisiä etuja ympäristö-, vesi- ja kalatalousasioissa sekä turvata liikenteen turvallisuus kestäväällä tavalla. Kaakkois-Suomen ELY-keskus on erikoistunut tienvarsiteknologiaan liittyviin tehtäviin sekä metsäteollisuuteen ja siihen liittyviin kemianteollisuuden ympäristökysymysten asiantuntijatehtäviin. (2, 1-5)

2.1.1 Ympäristö ja luonnonvarat, Y-vastuualue

Ympäristö ja luonnonvarat vastualueen vastuulla on ympäristönsuojelu ja kestävän kehityksen edistäminen sekä ilmaston muutoksen hillitseminen. Y-vastualueen tehtäviä ovat ympäristön tilan seuranta, ympäristön suojelu ja luonnonsuojelu. Y-vastuualue vastaa myös alueiden käytön ja rakentamisen ohjauksesta, kulttuuriympäristön hoidosta sekä vesivarojen käytöstä ja hoidosta. (2, 13-4)

ELY-keskuksen Y-vastuualue kehittää luonnonsuojeluverkostoa ja on vastuussa Natura-verkoston toteuttamisesta. Y-vastuualue toteuttaa alueellaan myös vapaaehtoista METSO-ohjelmaa. Y-vastualueen tehtävänä on muun muassa huolehtia alueelliselta ympäristökeskukselta siirtyneistä tehtävistä, joihin METSO-ohjelma lukeutui. (2, 13-14)

3. ETELÄ-SUOMEN METSIEN MONIMUOTOISUUSOHJELMA, METSO

Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma, METSO-ohjelma on valtioneuvoston 27.3.2008 hyväksymä toimintaohjelma vuosille 2008-2016 (3, 1). METSO-ohjelman jatkoa suunnitellaan vuoteen 2020 asti, mutta valtioneuvosto ei ole vielä tehnyt päätöstä asiasta (4). METSO-ohjelman tavoitteena on säilyttää Suomen metsät monimuotoisina sekä turvata niiden lajirikkaus. METSO-ohjelman tarkoituksena on pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen, sekä taata luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehittyminen. METSO-ohjelma toteuttaa tavoitteitaan suojeluverkostoa ylläpitämällä ja kehittämällä luonnonhoitoa talousmetsissä, parantamalla metsä- ja ympäristöorganisaatioiden yhteistyötä, neuvomalla metsänomistajia sekä metsäammattilaisten kouluttamisella ja viestinnällä. Ohjelmaa toteutetaan eritoten vapaaehtoisilla, ekologisesti tehokkailla ja kustannusvaikutteisilla keinoilla. (3, 1)

3.1 METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet

Valtioneuvoston päätöksessä on määritelty METSO-ohjelmalle luonnontieteelliset valintaperusteet. METSO-kohteiden valintaperusteet on laadittu niin, että toimenpiteet suuntautuvat mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti metsien monimuotoisuuden turvaamiseen. METSO-kohteeksi valittavan kohteen on täytettävä vähintäänkin yksi luonnontieteellinen valintaperuste. Mitä useamman valintaperusteen kohde täyttää, sitä arvokkaampi kohde on monimuotoisuuden kannalta. Valintaperusteita ei ole tarkoitettu tiukoiksi säännöiksi, vaan ne kattavat monimuotoisuuden kannalta arvokkaimmat elinympäristöt ja rakennepiirteet. (3, 1)

Luonnontieteelliset valintaperusteet keskittyvät puustosiin elinympäristöihin sekä näiden elinympäristöjen monimuotoisuuden säilyttämiseen ja parantamiseen erilaisten luonnonhoitotöiden avulla. METSO-ohjelmaan soveltuvat luonnonhoitotöitä vaativat kohteet sekä uhanalaisia eläin- ja kasvilajeja sisältävät kohteet. (5, 3)

METSO-kohteeksi hyväksyttäviä merkittäviä puustoisia elinympäristöjä ovat valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti:

- lehdot
- runsaslahopuustoiset kangasmetsät
- pienvesien lähimetsät
- puustoiset suot ja soiden metsäiset reunat
- metsäluhdat ja tulvametsät
- harjujen paahdeympäristöt
- maankohoamisrannikon monimuotoisuuskohteet
- puustoiset perinnebiotoopit
- kalkkikallioiden ja ultraemäksisten maiden metsäiset elinympäristöt
- muut monimuotoisuudelle merkittävät metsäiset kalliot, jyrkänteet ja louhikot (6, 8).

Elinympäristöjen monimuotoisuuden luokittelussa hyödynnetään kohteissa esiintyviä puuston rakennepiirteitä, jotka vaikuttavat kohteen edustavuuteen sekä uhanalaisten lajien elinmahdollisuuksiin kohteessa. Metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta erityisiä rakennepiirteitä valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaisesti ovat seuraavat:

- lahopuu: lahot maapuut, pökkelöt, kelot, pystypuut, kolopuut ja tuulenkaadot
- kookkaat ja vanhat lehtipuut: haavat, koivut, raidat ja pihlajat
- jalot lehtipuut
- palanut järeä puuaines
- lehtoisuus, korpisuus, lähteisyys, tihkuisuus, luhtaisuus ja lettoisuus
- pohjavesivaikutus, kalkkivaikutus ja ravinteinen kallioperä
- luonnontilainen tai ennallistamiskelpoinen vesitalous
- puuston erirakenteisuus ja latvusaukkoisuus (6, 10).

Elinympäristöt on jaoteltu kolmeen luokkaan (-). Luokittelussa hyödynnetään yllä mainittuja rakennepiirteitä, joiden avulla kohde saadaan paremmin arvotettua sen mukaan, missä määrin merkittäviä rakennepiirteitä ilmenee elinympäristössä. (6, 8)

3.2 Suojelun vaihtoehdot

METSO-ohjelman toiminta perustuu metsänomistajien vapaaehtoisuuteen, ja sopiva vaihtoehto suojelulle löydetään yhdessä metsänomistajan kanssa. METSO-ohjelma tarjoaa kolme erilaista vaihtoehtoa suojelulle: pysyvä suojelu, määräaikainen suojelu ja metsäluonnonhoito. (7)

3.2.1 Pysyvä suojelu

Pysyvässä suojelussa METSO-kohteeksi soveltuva metsäalue poistuu metsätalouskäytöstä ja metsäalue suojellaan pysyvästi jokamiehen oikeuksia rajoittamatta. Pysyvässä suojelussa on kolme erilaista vaihtoehtoa: yksityisen suojelualan perustaminen, jolloin metsän omistus säilyy metsänomistajalla, alueen myyminen kokonaan valtiolle tai alueen vaihto valtion maahan. (8)

Mikäli metsänomistaja haluaa perustaa oman yksityisen suojelualueen, yksityisestä suojelualueesta tehtävät rahoitusmääräykset ja korvaukset sovitaan maanomistajan ja ELY-keskuksen viranomaisen kesken. Sopimuksen teon jälkeen suojelualueesta tehdään rahoituspäätös. (8)

Alueen myyminen on kannattava vaihtoehto silloin, kun suojeltavasta kohteesta halutaan luopua kokonaan. Kauppa voidaan tehdä koko metsätilasta tai vain erillisestä suojeluun tulevasta määräalasta. Kaupan jälkeen Metsähallitus vastaa valtion omistukseen siirtyneiden metsien hallinnasta, hoidosta ja suojelualueella tehtävistä luonnonarvoja parantavista hoitotoimenpiteistä. (8)

Alueen vaihto valtion maahan sopii metsänomistajille, jotka haluavat suojella metsäalueellaan olevan suojelukohteen, mutta haluavat jatkaa metsätalouden aktiivista harjoittamista. Vaihto valtion maahan on mahdollinen, jos kyseisellä alueella on sopivaa vaihtomaata saatavilla. (8)

3.2.2 Määräaikainen suojelu

Kestävän metsätalouden rahoituslain (Kemeran) mukaisen kymmenen vuoden mittaisen ympäristötukisopimuksen tekee Suomen metsäkeskus. Tyypillisiä ympäristötukikohteita ovat metsälain suojaamat arvokkaat elinympäristöt, jotka voidaan Kemera-rahoituksen myötä suojata metsälain antamaa suojaa laajempina kokonaisuuksina. (8) Kemera-tukea voi hakea silloin, kun metsänhoito- ja metsänparannustyöt ovat yksityistaloudellisesti kannattamattomia (9).

Ympäristötuki on tarkoitettu ensisijaisesti erityisen tärkeiden elinympäristöjen säilyttämiseen. Korvausta maksetaan kriteerit täyttävästä kohteesta, joka jätetään kymmeneksi vuodeksi luonnontilaan tai sen käyttöä rajoitetaan sopimuksella. Ympäristötukikohteet jäävät metsänomistajan omistukseen ja sopimus jatkuu, vaikka metsäpalsta myytäisiin kesken sopimuskauden. Ympäristötuesta tehtävä sopimus merkitään kiinteistörekisteriin ja kohteen rajat merkitään tarvittaessa maastoon. (9)

Luonnonsuojelulain 25. §:n nojalla toteutettavat määräaikaiset suojelusopimukset tekee alueellinen ELY-keskus. Suojelujakson pituus määritellään kohteen luonnonarvojen ja metsänomistajan toiveiden mukaan. Sopimus määräaikaisesta suojelusta tehdään enintään 20 vuodeksi. (10) Käytännössä kaikki luonnonsuojelulain nojalla tehtävät sopimukset tehdään 20 vuodeksi (4). Määräaikainen suojelu soveltuu parhaiten kohteille, joiden luonnonarvot muuttuvat nopeasti (8).

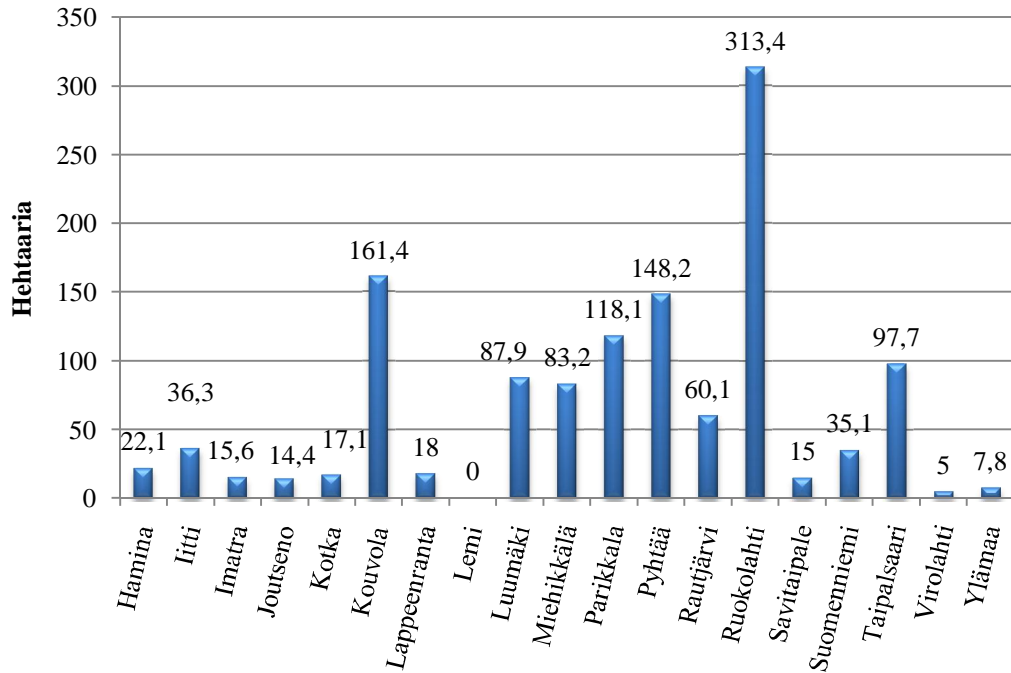
3.2.3 Metsäluonnonhoito

Metsäluonnonhoitohanke sopii kohteille, jotka eivät täytä metsälain 10. §:n arvokkaiden elinympäristöjen ominaispiirteitä, mutta ovat silti luonnonsuojelullisesti arvokkaita. Metsäluonnonhoitohankkeet rahoitetaan kestävän metsätalouden rahoituslain nojalla. Metsäkeskuksen alueyksikkö ja metsänomistaja solmivat yhteistyössä sopimuksen metsäluonnonhoitohankkeesta enintään kymmeneksi vuodeksi. (9)

Metsäluonnonhoidossa luonnonarvoja pyritään kehittämään, ylläpitämään tai palauttamaan luonnontilaisemmiksi yhdessä metsänomistajan kanssa. Metsäluonnonhoitosopimus on oiva vaihtoehto metsäalueille, joissa ilmenee kehitettäviä kohteita; esimerkiksi hoitoa tarvitsevia lehtoja tai ojitettuja soita. (8)

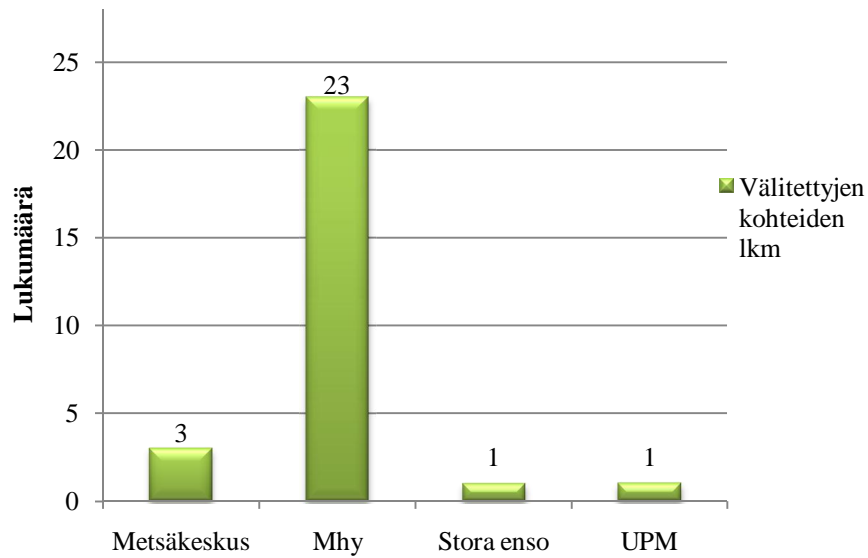
4. ETELÄ-SUOMEN METSIEN MONIMUOTOISUUSOHJELMAN TOTEUTTAMINEN KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN ALUEELLA

Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan luonnonsuojelualueita tulee vuoteen 2016 mennessä olla perustettuina tai hankittuina 96 000 hehtaaria, josta Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen osuus on 5 000 hehtaaria (3). Vuoden 2011 lopussa Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toiminta-alueella oli 1260 hehtaaria METSO-ohjelmalla suojeltua alaa. Suojelualueista on maksettu korvauksia metsänomistajille yhteensä noin 5 960 000 euroa. Kauppana toteutettuja kohteita on yhteensä noin 660 hehtaaria, yksityisenä suojelualueena noin 580 hehtaaria ja määräaikaisessa suojelussa noin 17 hehtaaria. Kohteiden jakautuminen kunnittain Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella on esitetty kuvassa 1. (11)

Kuva 1. Toteutuneiden METSO-kohteiden pinta-alat kunnittain Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella vuoden 2011 lopussa (11).

Vireillä olevia tai jo toteutuneita suojelukohteita Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen alueella on 240, ja tarjottujen kohteiden keskipinta-ala on noin 5,25 hehtaaria. Suojelukohteista vain harva on tullut jonkun metsäorganisaation välittämänä. 240 kohteesta vain 28 kohdetta on tullut niistä organisaatioista, jotka ovat allekirjoittaneet yhteistyösopimuksen METSO-kohteiden välittämisestä ELY-keskuksille. (11) Suurin osa tarjotuista kohteista on tullut suoraan metsänomistajilta, todetaan aiemmin metsäntutkimuslaitoksen, Suomen ympäristökeskuksen, maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön metsäkeskukselle ja ELY-keskukselle suuntautuneen kyselyn perusteella. Metsäkeskuksen ja ELY-keskuksen toimihenkilöille suuntautuneen kyselyn perusteella yli 60 % METSO-kohteista tulee metsänomistajan aloitteesta. Melko usein kohteita tulee myös metsäsuunnittelun yhteydessä. (12) Kuvassa 2 on esitetty yhteistyösopimuksen solmineiden kautta tulleiden toteutettujen METSO-tarjousten määrä organisaatioittain (11).

Kuva 2. Organisaatioiden välittämät METSO-kohteet, joista on tehty METSO-sopimus (11).

5. TUTKIMUSAINEISTO JA MENETELMÄT

5.1 Tutkimuksen lähtökohta

Tutkimuksen toimeksiantajana oli Kaakkois-Suomen ELY-keskus. Idea tutkimukseen syntyi keskustelusta asiantuntija Mervi Enin kanssa. Keskustelun innoittamana asiasta otettiin yhteyttä ELY-keskuksen Y-vastuualueella työskentelevään diplomi-insinööri Paula Mattilaan, jonka johdolla opinnäytetyön aihetta suunniteltiin luonnonsuojelupäällikkö Pentti Välipakan kanssa. Välipakan hyväksytyä opinnäytetyön aiheen alkoi työn ideoiminen ja työstäminen Mattilan ohjaamana. Tutkimuksen aihe oli kiinnostava ja minulle erityisen mieleinen.

Tutkimus päätettiin toteuttaa kyselytutkimuksena. Ensimmäisenä tarkoituksena oli suorittaa kysely postitse, mutta kun tieto Kymenlaakson ammattikorkeakoulun ZEF-ohjelman käyttömahdollisuudesta tuli julki, luotiin sähköinen kyselylomake webmaster Pia Kupiaisen avustuksella. ZEF-ohjelman avulla kyselyyn vastaamisesta tuli nopeaa, helppoa ja anonyymiä. Vastanneiden vastaukset tallentuivat automaattisesti ohjelmaan ja olivat tulostettavissa suoraan rich text format (rtf), comma-separated values (csv) ja Microsoft Excel (xls) muotoisina raporteina. Kyselyyn (liite I) pääsi vastaamaan suoran Internet-linkin kautta. Internet-linkki postitettiin kohdehenkilöille sähköpostitse saateviestin (liite II) kanssa.

Kyselyyn kuului kysymyksiä kohdehenkilön perustiedoista, organisaatiosta, METSO-ohjelman perusasioista ja metsänomistajien suhtautumisesta METSO-ohjelmaan. Lisäksi tiedusteltiin mielipiteitä METSO-ohjelmasta ja tarjouksien välittämisestä. Yhteensä kysymyksiä oli 32. Kysely haluttiin pitää lyhyenä, jotta siihen vastaaminen olisi nopeaa. Nopean vastausmahdollisuuden toivottiin lisäävän palautuvien vastauksien määrää. Kysymysten asettelu ja vastausvaihtoehdot suunniteltiin siten, että niihin vastaaminen oli joutuisaa ja vaivatonta. Jokaisen kysymysosion jälkeen vastaajalla oli mahdollisuus antaa vapaasti kommentteja.

Kysely lähetettiin 3.4.2012 ja vastausaika päättyi 20.4.2012. Vastausprosentin nostamiseksi kyselyn lähettäminen ajoitettiin niin, ettei vastausajalle osunut pyhä- tai muita yleisiä lomapäiviä. Kyselyn saaneille kohdehenkilöille lähetettiin noin viikon kuluttua ensimmäisestä viestistä muistutusviesti sähköpostitse.

5.2 Otanta

Kysely suunnattiin ELY-keskuksen kanssa yhteistyösopimuksen allekirjoittaneiden organisaatioiden toimihenkilöille, jotka voivat työssään kohdata METSO-kohteiksi soveltuvia kohteita. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa yhteistyösopimuksen ovat solmineet alueelliset metsänhoitoyhdistykset, Suomen metsäkeskus, Metsä Group, Stora Enso sekä UPM. Kyselyn kohdehenkilöt poimittiin organisaatioiden Internet-sivujen henkilöstöhakujen kautta toimialueen tai työnkuvan perusteella. Otantaan kuului yhteensä 131 toimihenkilöä, joista naisia oli 24 ja miehiä 107. Otantajoukko koostui muun muassa hankintaesimiehistä, kenttäpäälliköistä, metsäneuvojista, korjuuesimiehistä sekä metsätaloustarkastajista.

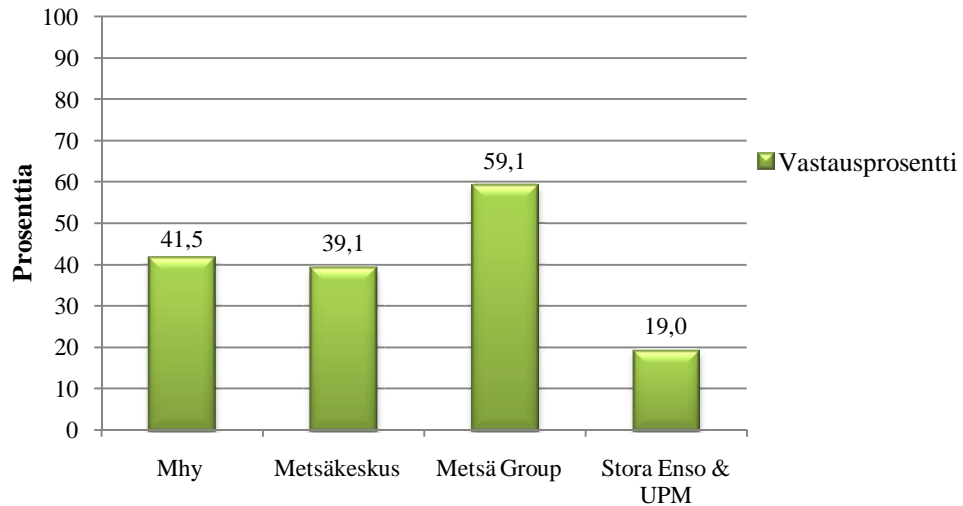
6. KYSELYN TULOKSET

6.1 Kyselyn vastausprosentti

Kysely lähetettiin 131:lle yhteistyötahon edustajalle. Naisista 14 eli 58,3 % vastasi kyselyyn, miesten vastausprosentti jäi hieman alhaisemmaksi. Miehistä 39 eli 36,4 % vastasi heille lähetettyyn kyselyyn. Kyselyn kokonaisvastausprosentiksi tuli 40,5 %. Kuvassa 3 on esitetty vastausprosentit organisaatioittain. Kyselyyn vastanneiden henkilöiden vastaukset ovat liitteessä III ja vapaat kommentit kysymysosioittain ovat käsittelemättöminä liitteessä V.

Taulukko 1. Lähetettyjen kyselyiden määrä ja kyselyyn vastanneiden määrä organisaatioittain

	Lähetetty	Vastanneiden määrä
Mhy	65	27
Metsäkeskus	23	9
Metsä Group	22	13
Stora Enso & UPM	21	4
Yhteensä	131	53

Kuva 3. Organisaatioiden sisäinen vastausprosentti.

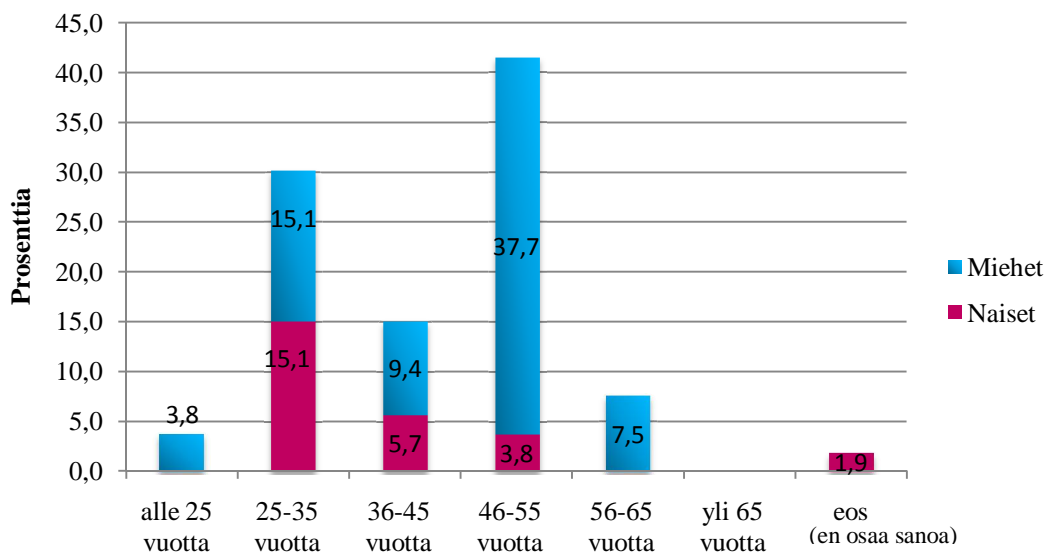
Stora Enson ja UPM:n alhaiset vastausprosentit erottuvat selkeästi kuvasta 3; ne ovat huomattavasti alhaisempia kuin muilla organisaatioilla. Pienen vastaajamäärän vuoksi Stora Enson ja UPM:n vastaukset käsitellään jatkossa yhdessä.

Kyselyyn kuuluneiden puunhankintaorganisaatioiden vastausprosentit jäivät mahdollisesti alhaisiksi juuri taloudellisen ajattelutavan vuoksi. Näissä organisaatioissa tärkeintä on metsäteollisuuden puunhankinta. Tämän takia kyseisissä organisaatioissa luontoarvojen säilyttäminen voi jäädä toissijaiseksi asiaksi, etenkin kun hyväksytystä METSO-kohteesta maksettava valmistelukorvaus on melko pieni (4). Tällöin yritykset eivät käytä aikaansa ja voimavarojaan METSO-kohteen välittämiseen vaan panostavat enemmän toimintaan, joka tuottaa taloudellista hyötyä organisaatiolle.

Metsänhoitoyhdistysten ja metsäkeskuksen vastausprosentit nousivat korkealle. Nämä organisaatiot ovat jatkuvasti tekemisissä ELY-keskusten kanssa (4), ja mahdollisesti siksi kyseisissä organisaatioissa työskentelevien vastausinto oli runsaampaa. Metsäkeskus on osittain Kemeran kautta osallisena METSO-ohjelmassa, jolloin kyselyyn vastaamisesta oli myös sille hyötyä.

6.2 Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma

Kyselyyn vastasi tasaisesti eri-ikäisiä vastaajia. Eniten vastaajia löytyi 46-55-vuotiaiden ikäryhmästä, niin kuin kuvasta 4 voidaan havaita. 46-55-vuotiaiden runsas vastaajamäärä on merkki ns. suurista ikäluokista, jotka vaikuttavat yritysten henkilöstössä muita ikäryhmiä vankemmin. Metsäalalla vallinnut epävakaa taloudellinen tilanne voi olla osasyynä siihen, että metsäorganisaatioissa ei juurikaan työskentele alle 25-vuotiaita.

Kuva 4. Vastanneiden ikäjakauma sukupuolittain.

Naisten osuus on viime vuosikymmenien aikana lisääntynyt, kuten kuvasta 4 voidaan havaita. 56-65-vuotiaiden ryhmään kuuluvia naisvastaajia ei ollut, mutta sitä nuoremmissa ikäryhmissä naisvastaajia on ollut enemmän ja jo 25-35-vuotiaiden ryhmässä nais- ja miesvastaajia on saman verran. Kuvasta 4 havaitaan myös, että metsäalalla pitkään vallinnut öökkoutuminen on tulevaisuudessa historiaa.

6.3 Yhteistyösopimuksen solmineiden perustietämys METSO-ohjelmasta

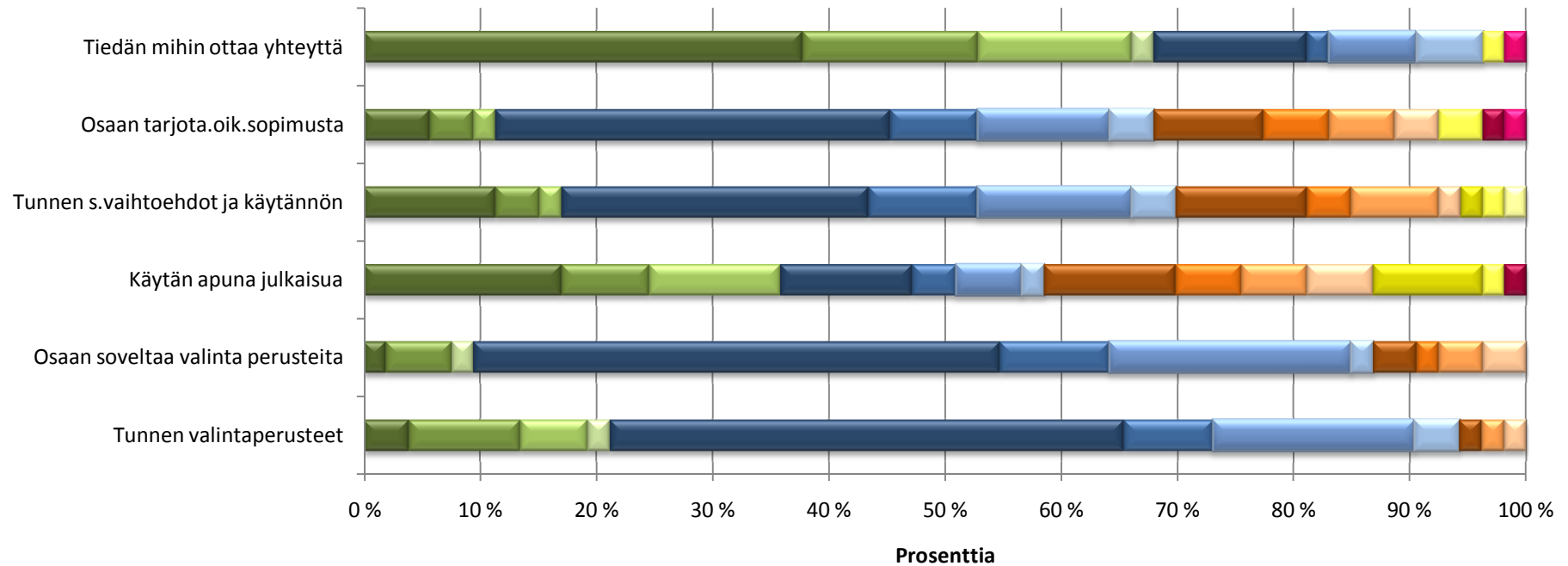
Työtä varten tehdyllä kyselyllä pyrittiin selvittämään organisaatioiden toimijoiden perustietoja METSO-ohjelman toiminnasta ja valintaperusteiden tuntemuksesta. Tämän kyselyosuuden avulla haluttiin selvittää, mihin METSO-perehdytyksissä tulisi kiinnittää enemmän huomiota. Kuvassa 5 on eritelty vastaukset organisaatioittain.

Metsäorganisaatioiden toimihenkilöt hallitsevat kohtuullisen hyvin METSO-ohjelman perustiedot. Toimihenkilöt tietävät hyvin, mihin organisaatioon heidän tulee ottaa yhteyttä METSO-tarjousta tehdessään. Vastanneista 96 % tiesi ELY-keskuksen vastaanottavan METSO-kohteesta tehtäviä tarjouksia.

Kuvasta 5 voidaan havaita, että noin 30 % vastanneista ei tunne kunnolla tai lainkaan METSO-ohjelman sopimusvaihtoehtoja, kun taas 17 % kertoo tietävänsä ne hyvin ja 53 % kohtalaisen hyvin. 28 % vastanneista myöntää, ettei osaa tarjota oikeanlaista sopimusvaihtoehtoa suojelukohteesta metsänomistajalle. Positiivista kuitenkin on, että 68 % kokee osaavansa tarjota oikeanlaista sopimusta hyvin tai kohtalaisen hyvin metsänomistajalle.

Ympäristöministeriön julkaiseman öMETSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet ö julkaisun käyttö on yksilöllistä, joten kuvassa 5 näkyvä vaihtelu on täysin ymmärrettävää. Julkaisua apunaan ilmoitti käyttävänsä 58 % vastaajista, kun taas 40 % piti julkaisun apuna käyttöä tarpeettomana. Suotavaa olisi, että julkaisua käytettäisiin muistin tukena METSO-tarjousta valmisteltaessa. Osa vastanneista kommentoi (liite V) käyneensä vapaaehtoisia perehtymisopintoja Tampereen ammattikorkeakoulussa ja saaneensa sieltä METSO-ohjelmaan liittyvää materiaalia.

Vastanneiden tietämys periaatepäätöksen mukaisista valintaperusteista on vastanneilla erinomainen: 94 % tuntee METSO-ohjelman valintaperusteet ja 87 % ilmaisi osaavansa soveltaa niitä myös käytännön työssä. Vain 13 % vastanneista ei ole täysin varma, osaako soveltaa valintaperusteita käytännössä.

■ 1. Täysin samaa mieltä (MHY)	■ 1. Täysin samaa mieltä (Metsäkeskus)	■ 1. Täysin samaa mieltä (Metsä Group)
■ 1. Täysin samaa mieltä (StoraEnso & UPM)	■ 2. Osittain samaa mieltä (MHY)	■ 2. Osittain samaa mieltä (Metsäkeskus)
■ 2. Osittain samaa mieltä (Metsä Group)	■ 2. Osittain samaa mieltä (StoraEnso & UPM)	■ 3. Osittain erimieltä (MHY)
■ 3. Osittain erimieltä (Metsäkeskus)	■ 3. Osittain erimieltä (Metsä Group)	■ 3. Osittain erimieltä (StoraEnso & UPM)
■ 4. Täysin erimieltä (MHY)	■ 4. Täysin erimieltä (Metsäkeskus)	■ 4. Täysin erimieltä (Metsä Group)
■ 4. Täysin erimieltä (StoraEnso & UPM)	■ 5. En osaa sanoa (MHY)	■ 5. En osaa sanoa (Metsäkeskus)
■ 5. En osaa sanoa (Metsä Group)	■ 5. En osaa sanoa (StoraEnso & UPM)	

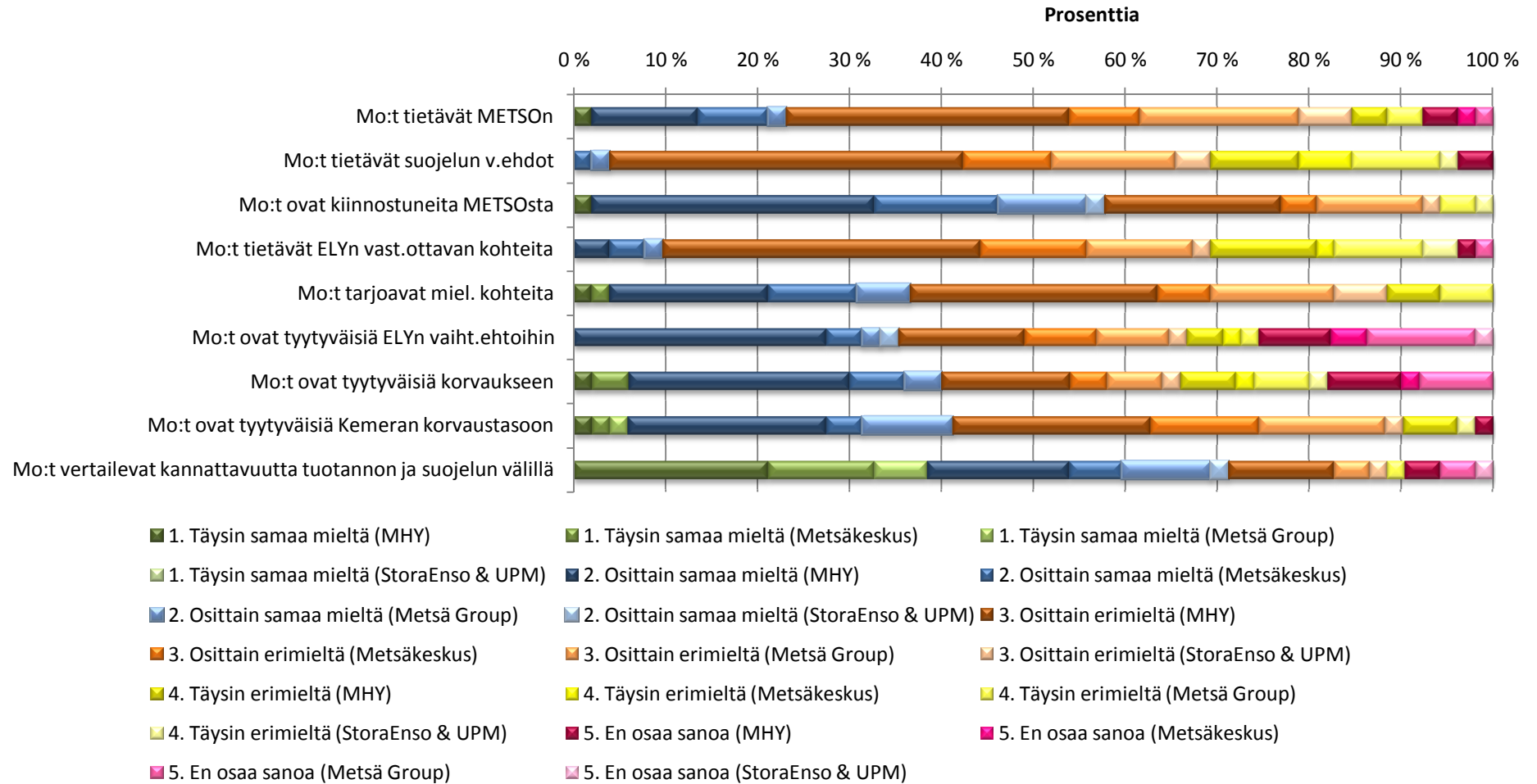
Kuva 5. Kyselyyn vastanneiden perustiedot METSO-ohjelmasta organisaatioittain.

6.4 Metsänomistajien tietämys METSO-ohjelmasta

Tämä kyselyn osa haluttiin tutkimukseen mukaan, jotta saataisiin tietoa metsänomistajien mielipiteistä heidän kanssaan useammin työskenteleviltä. On huomioitava, että vastanneet eivät voi puhua metsänomistajien puolesta. Vastanneet kuulevat kuitenkin enemmän palautetta metsänomistajilta METSO-ohjelmasta kuin ELY-keskus.

Vastausten perusteella kuvasta 6 voidaan todeta, että metsänomistajat ovat kiinnostuneita METSO-ohjelmasta, vaikka heidän tietoisuutensa ohjelmasta vaikuttaa kyselyn perusteella vähäiseltä. Vastanneista vain 23 % arvioi metsänomistajien olevan tietoisia METSO-ohjelmasta. 92 % arveli, etteivät metsänomistajat myöskään tiedä METSO-ohjelman tarjoamia suojeluvaihtoehtoja. Kuitenkin 58 % oli sitä mieltä, että metsänomistajat ovat kiinnostuneita METSO-ohjelmasta heille siitä kerrottaessa.

Metsänomistajat eivät toimihenkilöiden mukaan tiedä ELY-keskuksen vastaanottavan suojeltavia kohteita. Vastanneista 87 % oli sitä mieltä, että metsänomistajat eivät tiedä ELY-keskuksen solmivan suojeltavasta alueesta tehtävät sopimukset. Yhteistyötahojen edustajista 37 % uskoo metsänomistajien tarjoavan kohteitaan mielellään suojelemaan.

Kuva 6. Vastanneiden arvio metsänomistajien mielipiteistä METSO-ohjelmasta organisaatioittain.

Metsänomistajien mielipidettä korvauksen tasosta ja suojeluvaihtoehdoista on hankala arvioida. Kuva 6 osoittaa, että suojeluvaihtoehdoissa katsottaisiin vielä olevan parantamisen varaa, sillä 35 % oli sitä mieltä, että metsänomistajat ovat niihin melko tyytyväisiä ja 31 % näki suojelun vaihtoehdoissa hieman parantamisen varaa. On huomiotava, että lähes 26 % ei osannut arvioida metsänomistajan mielipidettä suojelun vaihtoehdoista. Vapaissa kommentteissa (liite V) tuli palautetta metsänomistajien varautuneesta suhtautumisesta pysyvään suojeluun. Pysyvän suojelun pelätään rajoittavan liikaa metsän käyttöä ja olevan taakkana jälkisukupolville. Myöskään maa-aluekauppa ei saa metsänomistajia innostumaan suojelusta, koska he haluavat pitää oman metsämaansa omistuksessaan.

METSO-ohjelmaan kuuluvasta suojelukohteesta maksettava korvaus ei vastanneiden mielestä ole aina riittävä. Vain noin 6 % vastanneista (kuva 6) on sitä mieltä, että korvaus on riittävä ja 34 % pitää korvausta melko asianmukaisena. Kuten oletettiin, metsäorganisaatioiden toimihenkilöt saavat vähän palautetta metsänomistajien tyytyväisyydestä METSO-ohjelman korvaustasoon, sillä 18 % ei osannut sanoa mielipidettä asiaan. METSO-sopimuksen valmistuttua on yhteistyö metsäorganisaation kanssa yleensä päättynyt ja tällöin metsänomistajan mietteitä korvauksen määrästä ei kuulla. Vastanneet arvioivat metsänomistajien tyytyväisyyden METSO-korvauksen ja Kemerarahoituksen osalta lähes samantasoisiksi. KAMERA mielletään kuitenkin taloudellisesti hieman kannattavammaksi kuin METSO.

Metsänomistajien kiinnostuksesta taloudelliseen tuottoon kertoo heidän käyttämänsä aika suojelun ja metsätalouskäytön kannattavuuden vertailuun. Kuvasta 6 havaitaan, että vastanneiden mielestä metsänomistajat tekevät runsaasti vertailua metsän taloudellisen käytön ja suojelun välillä. Peräti 71 % vastanneista arvioi, että metsänomistaja vertailee kannattavuutta puuntuotannon ja suojelun välillä.

6.5 Mielipiteitä METSO-ohjelman maastotyöstä

METSO-ohjelman maastotyöhön liittyvän kyselyosuuden tarkoituksena oli selvittää, mitä mieltä ollaan METSO-tarjouksen tekoon liittyvistä maastotöistä, millaiseksi METSO-ohjelman toivottaisiin kehittyvän ja miten toimivana arvokkaiden luontokohteiden suojelukeinona METSO-ohjelmaa pidetään.

Kysyttäessä METSO-ohjelman markkinoinnista metsänomistajille vastauksissa ilmeni hajontaa. Noin 59 % vastaajista pyrkii aina tai lähes aina markkinoimaan METSO-ohjelmaa metsänomistajille sopivan luontokohteen tultua vastaan. Vaikka yhteistyösopimus velvoittaa sopijaorganisaation toimihenkilöitä tarjoamaan METSO-ohjelmaa metsänomistajille (13), niin silti 39 % vastanneista ilmoittaa, ettei aina markkinoi METSO-ohjelmaa metsänomistajalle, vaikka kohde täyttäisi periaatepäätöksen mukaiset valintaperusteet. Kuvasta 7 on havaittavissa pieni 2 %:n osuus vastanneita, jotka eivät markkinoi lainkaan METSO-ohjelmaa metsänomistajille. Osa vastanneista kertoi (liite V) informoivansa metsänomistajaa sekä Kemeran että METSO-ohjelman vaihtoehtoista.

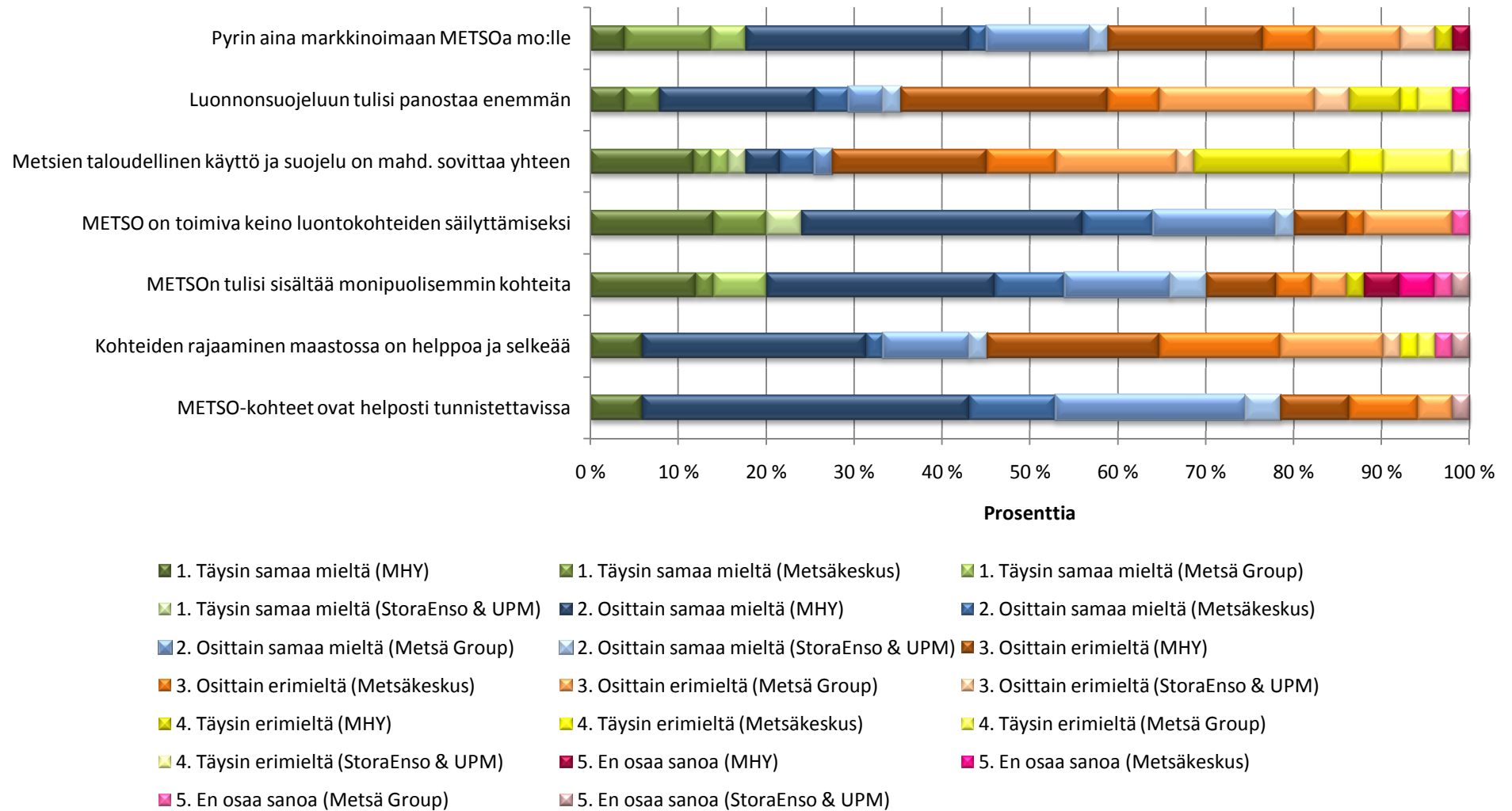
Vastaajista noin 35 % (kuva 7 ja taulukko 2) toivoisi luonnonsuojeluun panostettavan enemmän ja noin 63 % vastanneista ei koe suurta tai minkäänlaista tarvetta luonnonsuojelun parantamiseen. Vastaajat eivät koe myöskään minkäänlaista ongelmaa metsien taloudellisen käytön ja suojelun yhteen sovittamisessa. Noin 70 % prosenttia vastanneista näkee mahdollisena metsien yhtäaikaisen suojelun ja taloudellisen käytön.

METSO-ohjelma on vapaaehtoisuuteen perustuva suojeluohjelma. Vapaaehtoisuus vaikuttaa varmasti myönteisesti siihen miksi kyselyyn vastanneet pitävät METSO-ohjelmaa onnistuneena arvokkaiden luontokohteiden suojelukeinona. Vastaajista 80 % (kuva 7) pitää METSO-ohjelmaa onnistuneena ohjelmana luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Kyseltäessä mielipidettä METSO-ohjelman monipuolisuudesta vastanneista 70 % (kuva 7) toivoi, että ohjelma sisältäisi monipuolisemmin ja laajemmin erilaisia luontokohteita. 12 % vastanneista ei kuitenkaan osannut kertoa, tulisiko METSO-ohjelmaa kehittää nykyistä monipuolisemmaksi.

Kuvan 7 mukaan 78 % kertoi tunnistavansa valintaperusteet täyttävät METSO-kohteet maastosta. METSO-kohteen rajaaminen maastoon aiheuttaa vastanneille hieman ongelmia (kuva 7). Vastanneista vain noin 6 % osaa mielestään rajata suojelualueen rajat oikein maastoon ja 39 % vastanneista arvelee osaavansa vetää rajat jokseenkin hyvin maastoon. Kuvan 7 mukaan 51 % vastanneista kaipaa lisää ohjeistusta siitä, kuinka suojelualueen rajat tulisi maastoon vetää.

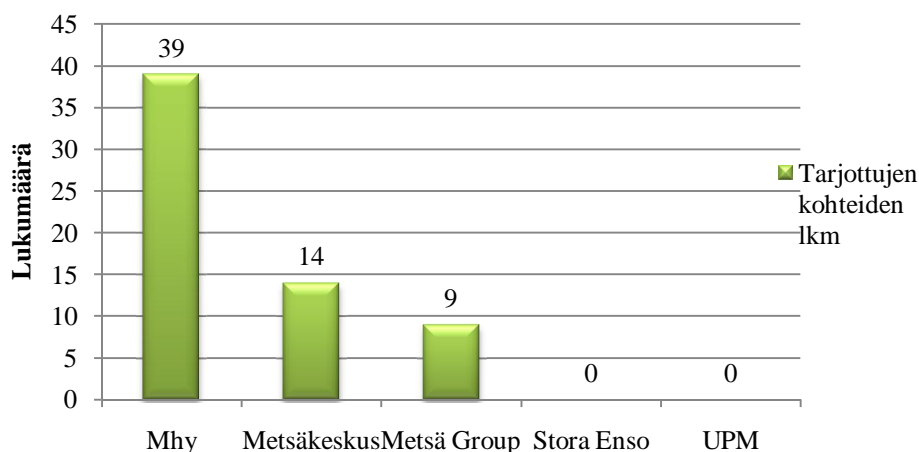
Vapaista kommentteista (liite V) käy ilmi, että kohteiden rajaamista pidetään hankalana ja vastanneet ovat sitä mieltä, että METSO-ohjelma toimii paremmin suurina kokonaisuuksina suojelualueiden läheisyydessä, mutta ei pienillä alueilla. Pienien alueiden suojelemisessa Kemeraa pidetään hieman toimivampana ratkaisuna.

Kuva 7. METSO-ohjelman toimivuus suojelukeinona ja tarjousten välittämiseen liittyvä maastotyö

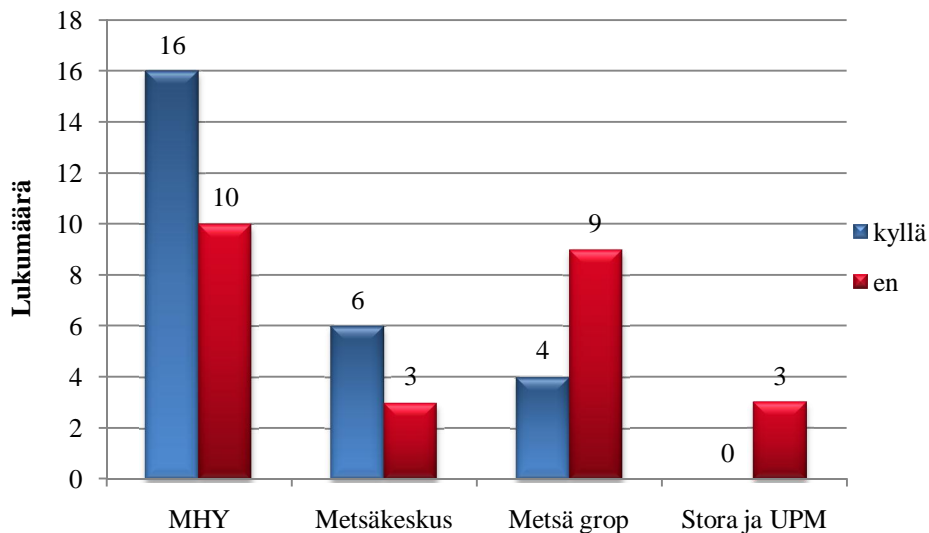
6.6 METSO-kohteiden välittäminen ELY-keskukselle

Vastanneista 51 % (kuva 10) on tarjonnut METSO-kohteita Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle. Vastanneet kertovat tarjonneensa keskimäärin kolmea METSO-kohdetta ELY-keskukselle. Poikkeuksena joukossa oli muutama vastaaja, joka kertoi tarjonneensa yli kymmentä kohdetta ELY-keskukselle. Huomioitavaa on, että aina ei tarjottuista kohteista ole tehty suojelupäätöstä (4). Kuvasta 8 havaitaan selkeästi, että metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilöt kertovat tarjonneensa eniten kohteita ELY-keskukselle. Stora Enson ja UPM:n tarjoamien kohteiden lukumäärän puuttumista voidaan osittain selittää kyseessä olevien organisaatioiden vähäisellä vastaajamäärällä.

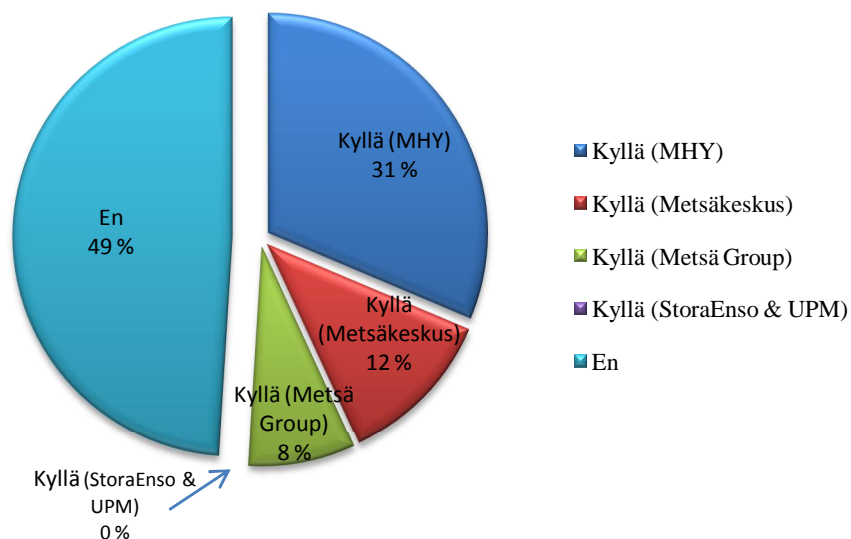

Kuva 8. Vastanneiden ilmoittamien tarjottujen METSO-kohteiden lukumäärä organisaatioittain.

Kuvasta 9 nähdään organisaatioittain, kuinka moni vastanneista toimihenkilöistä on välittänyt METSO-kohteita. Huomioitavaa kuitenkin on, että Stora Enson ja UPM:n vastaajista yksikään ei ole välittänyt kohteita ELY-keskukselle. Tähän syynä voi olla organisaation sisällä erikseen nimetty METSO-yhteyshenkilö, joka hoitaa METSO-kohteiden välityksen, tai liiaksi tuotantoon ja tuottoon sidottu ajattelutapa. Todennäköisempi syy välitettyjen kohteiden puuttumiseen on Stora Enson ja UPM:n vähäinen vastaajamäärä. Kuvasta 10 havaittava metsänhoitoyhdistyksen kohteita välittäneiden osuus on selkeästi suurempi kuin muilla organisaatioilla, mutta sitä selittää osittain metsänhoitoyhdistysten runsas vastaajamäärä.

Kuva 9. METSO-kohteita välittäneiden toimihenkilöiden määrä organisaatioittain.

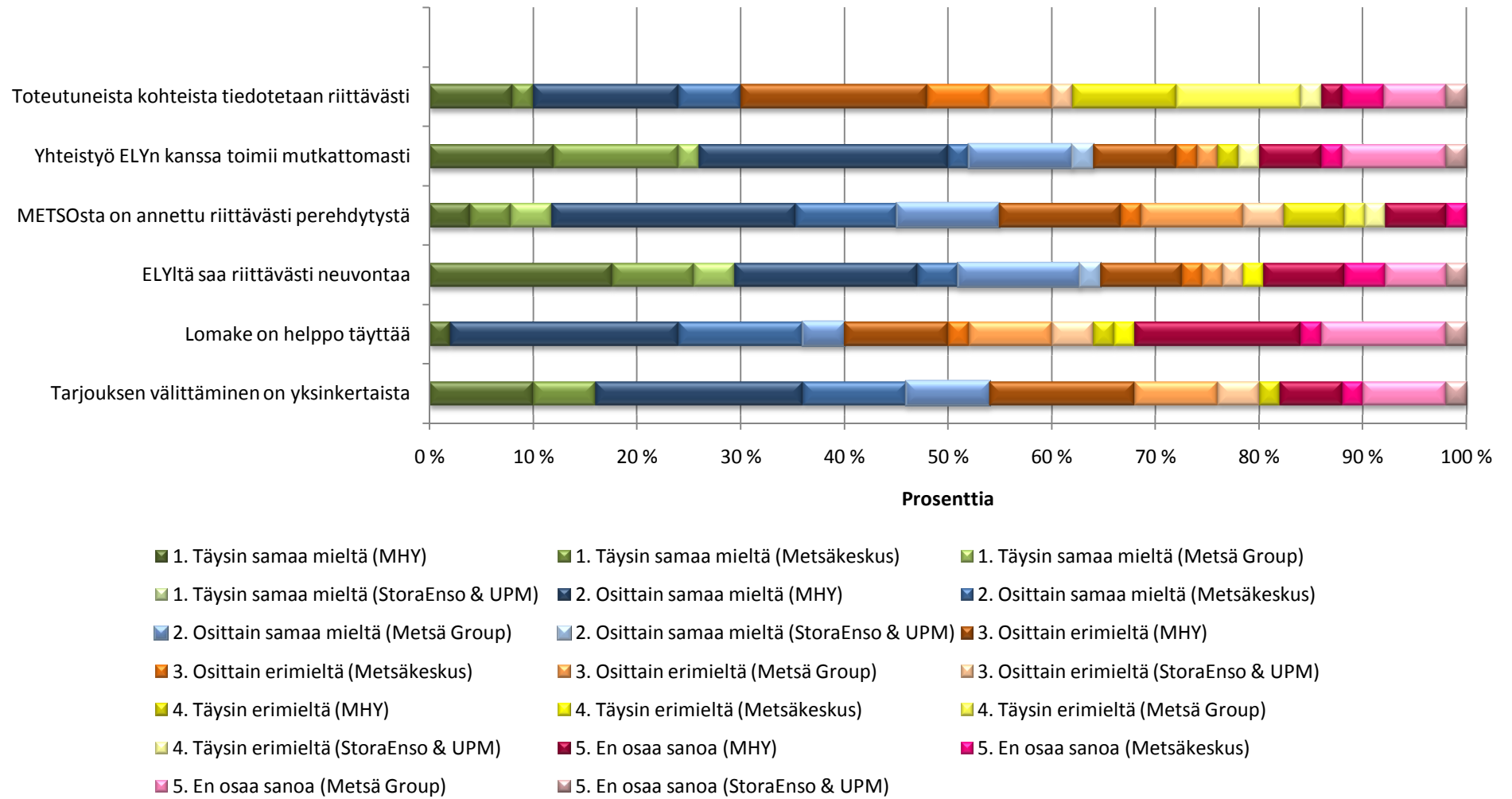
Kuva 10. METSO-kohteita välittäneiden prosenttiosuudet organisaatioittain.

Välitettyjen METSO-kohteiden vähäisyyteen voi vaikuttaa kuvasta 11 näkyvä hajonta, mitä tulee välittämiskäytännön yksinkertaisuuteen ja helppouteen, sillä vain 54 % arvioi välittämisen yksinkertaiseksi prosessiksi. Vastanneista suhteellisen suuri osa (18 %) ei osannut kertoa mielipidettään välittämispöytästä.

METSO-kohteen kohdattuaan toimihenkilön tulee täyttää öTarjous alueesta METSO-ohjelman luonnonarvojen kauppaanö lomake ja toimittaa se ELY-keskukselle, mikäli metsänomistaja on kiinnostunut tarjoamaan metsänsä suojeluun (13). Lomakkeen toimivuutta arvioitaessa vain 2 % toimihenkilöistä (mhy) kokee lomakkeen helposti täytettäväksi ja 38 % (kuva 11) oli osittain sitä mieltä, että lomake on helposti täytettävä. 28 % vastanneista piti lomaketta vaikeasti täytettävänä. 32 % vastanneista ei osaa sanoa, onko lomake toimiva vai ei. Vapaiden kommenttien osiossa (liite IV) toivottiin, että lomake olisi täytettävissä myös sähköisessä muodossa. Vaikka lomake koetaan hieman hankalaksi, pidetään tarjouksen välittämistä kuvan 11 mukaan kuitenkin yksinkertaisena tai melko yksinkertaisena. Kokonaisuudessaan kyselyn perusteella vain noin 28 % vastanneista piti tarjousten välittämistä monimutkaisena ja hankalana.

ELY-keskus on järjestänyt vuosittain yhteistyösopimuksen solmineille vapaaehtoisia perehdytyksiä (4). Järjestetyistä perehdytyksistä huolimatta 37 % vastanneista pitää saatavan perehdytystä riittämättömänä. Siitä huolimatta että osa vastanneista kokee perehdytyksen olevan osittain puutteellista, vastanneet kokevat saavansa hyvin tai riittävästi neuvontaa sekä tietoa METSO-ohjelmaan liittyvistä kysymyksistä ollessaan yhteydessä ELY-keskukseen. 64 % vastanneista on sitä mieltä, että yhteistyö ELY-keskuksen kanssa toimii moitteettomasti.

Vaikka yhteistyötahojen edustajat kokevat yhteistyön ELY-keskuksen kanssa toimivaksi, toivovat he kuitenkin enemmän tietoa ja palautetta ELY-keskukselta toteutuneista suojelukohteista, kuten kuva 11 osoittaa. Yli 56 % vastanneista kertoo toteutuneista kohteista saatavan tiedotuksen olevan liian vähäistä. Etenkin Metsä Group, Stora Enso ja UPM kokevat saavansa liian vähän tietoa kohteiden toteutumisesta. Ainoastaan osa metsäkeskuksen ja metsänhoitoyhdistyksen toimihenkilöistä tuntee saavansa ELY-keskukselta riittävästi tietoa kohteiden toteutumisesta.

Kuva 11. METSO-tarjousten välittäminen ELY-keskuksille.

7. TULOSTEN KÄSITTELY

Kysely sisälsi vastaajan perustietojen lisäksi neljä erillistä kysymysosiota. Ensimmäinen kyselyosuus selvitti vastanneiden perustietoja METSO-ohjelmasta ja sen toteuttamisesta. Toiseksi osuudeksi mukaan haluttiin kysymyksiä, joista saataisiin selville metsänomistajien mielipiteitä METSO-ohjelman toimivuudesta ja suojelukorvauksen riittävydestä. Kolmas osio sisälsi kysymyksiä välittämiseen liittyvästä maastotyöstä ja neljännen kysymysosion kysymykset koskivat METSO-tarjouksen välittämiseen kuuluvaa valmistelua.

Taulukoon 2 on yhdistetty kaikkien tutkimuksessa mukana olleiden mielipiteet kysymyksittäin.

Taulukko 2. Kyselyyn vastanneiden mielipiteet prosenteittain.

Kysymykset	Täysin samaa mieltä, %	Osittain samaa mieltä, %	Osittain erimielitä, %	Täysin erimielitä, %	En osaa sanoa, %
Tunnen METSO-kohteiden valintaperusteet	21,2	73,1	5,8	0,0	0,0
Osaan soveltaa METSO-kohteiden valintaperusteita käytännössä	9,4	77,4	13,2	0,0	0,0
Käytän apunani Ympäristöministeriön julkaisemaa METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet -julkaisua	35,8	22,6	28,3	11,3	1,9
Tunnen METSO:n sopimusvaihtoehdot ja niiden käytännön	17,0	52,8	24,5	5,7	0,0
Osaan tarjota oikeanlaista sopimusvaihtoehtoa kohteesta riippuen metsänomistajalle	11,3	56,6	24,5	3,8	3,8
Tiedän mihin organisaatioon minun tulee ottaa yhteyttä tehdäkseen tarjouksen METSO-kohteesta	67,9	28,3	0,0	1,9	1,9
Metsänomistajat ovat tietoisia METSO-ohjelmasta	1,9	21,2	61,5	7,7	7,7
Metsänomistajat tietävät METSO:n tarjoamat vaihtoehdot	0,0	3,8	65,4	26,9	3,8
Metsänomistajat ovat kiinnostuneita METSOsta	1,9	55,8	36,5	5,8	0,0
Metsänomistajat ovat tietoisia, että ELY-keskus vastaanottaa METSO-tarjouksia	0,0	9,6	59,6	26,9	3,8
Metsänomistajat tarjoavat mielellään kohteita suojeluun	3,8	32,7	51,9	11,5	0,0
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä ELY-keskuksen tarjoamiin sopimusvaihtoehtoihin	0,0	35,3	31,4	7,8	25,5
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä ELY-keskuksen korvaustasoon	6,0	34,0	26,0	16,0	18,0
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä KEMERAN korvaustasoon	5,9	35,3	49,0	7,8	2,0
Metsänomistajat vertailevat suojelupäätöstä tehdessään kannattavuutta puuntuotannon ja suojelun välillä	38,5	32,7	17,3	1,9	9,6
METSO-kohteet ovat helposti tunnistettavissa maastossa	5,9	72,5	19,6	0,0	2,0
METSO-kohteiden rajaaminen maastossa on helppoa ja selkeää	5,9	39,2	47,1	3,9	3,9
METSO-ohjelman tulisi sisältää monipuolisemmin erilaisia luontokohteita	20,0	50,0	16,0	2,0	12,0
METSO-ohjelma on toimiva keino arvokkaiden elinympäristöjen turvaamiseksi	24,0	56,0	18,0	0,0	2,0
Metsien taloudellinen käyttö ja suojelu on mahdotonta sovittaa yhteen	17,6	9,8	41,2	31,4	0,0
Luonnonsuojeluun ja metsien monimuotoisuuden turvaamiseen tulisi panostaa enemmän	7,8	27,5	51,0	11,8	2,0
Jos METSO:n valintakriteerit täyttyvät pyrin aina markkinoimaan METSO-sopimusta metsänomistajalle	17,6	41,2	37,3	2,0	2,0
METSO-tarjouksen välittäminen ELY-keskukselle on yksinkertaista ja vaivatonta	16,0	38,0	26,0	2,0	18,0
METSO-kohteesta täytettävä Tarjous alueesta METSO-ohjelman luonnon arvojen kauppaan -lomake on vaivaton täytettävä	2,0	38,0	24,0	4,0	32,0
ELY-keskukselta saa riittävästi neuvontaa ja tietoa METSOon liittyviin kysymyksiin	30,0	36,0	14,0	0,0	20,0
METSO-ohjelmasta ja siihen soveltuvista kohteista on annettu riittävästi perehdytystä	11,8	43,1	27,5	9,8	7,8
Yhteistyö ELY-keskuksen kanssa toimii mutkattomasti	26,0	38,0	12,0	4,0	20,0
Toteutuneista suojelukohteista tiedotetaan riittävästi	10,0	20,0	32,0	24,0	14,0

7.1 Vastanneiden perustiedot METSO-ohjelmasta

Kuten taulukosta 2 voidaan havaita perustietoja sisältävästä osiosta, vastanneiden tietämys METSO-ohjelmasta on hyvä. 94 % vastanneista oli sitä mieltä, että he tuntevat METSO-ohjelman valintaperusteet sekä 87 % vastanneista kertoi osaavansa soveltaa valintaperusteita käytännön töissä. 96 % tiesi, että METSO tarjoustu valmisteltaessa tulee ottaa yhteyttä ELY-keskukseen. Näitä asioita ELY-keskuksen ei tarvitse enää painottaa perehdytystilaisuuksissa, sillä vastanneilla on niistä tarvittavat tiedot.

Vähäinen tietämättömyys vastaajien keskuudessa oikean sopimusvaihtoehdon löytämisessä voi olla merkki siitä, että vastaaja ei ole aiemmin välittänyt METSO-kohteita ELY-keskukselle. Perehdyttämällä toimihenkilöitä paremmin osaisivat he tarjota sopivinta suojelusopimusta metsänomistajalle. Kohteiden tunnistamiseen, valintaperusteiden soveltamiseen sekä sopimusvaihto-ehtojen perehdyttämiseen tulisi METSO-perehdytyksissä panostaa enemmän. Kyselyn vastauksista (liite III) ja kuvasta 5 havaitaan, että niissä osa-alueissa on toimihenkilöillä hieman haparointia.

Tämän kysymysoSION vastauksissa tuli hajontaa öYmpäristöministeriön julkaiseman METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteetö -julkaisun käytöstä ja sopimusvaihtoehtojen tuntemuksesta. Julkaisun apuna käyttö on kuitenkin hyvin yksilöllistä, eivätkä kaikki koe tarvitsevänsä sitä METSO-tarjoustu tehdessään. Julkaisun saatavuus tulisi varmistaa ja julkaisuja olisi hyvä jakaa esimerkiksi perehdytystilaisuuksissa yhteistyötahojen edustajille.

7.2 Metsänomistajien käsitys METSO-ohjelmasta

Kyselyyn vastanneiden on hankala arvioida metsänomistajien mielipidettä METSO-ohjelmasta. Heidän näkemyksensä kuitenkin on, että metsänomistajat ovat vielä melko tietämättömiä METSO-ohjelmasta eivätkä tiedä, että ELY-keskus vastaa METSO-ohjelmaan soveltuvien kohteiden sopimustenteosta. Metsänomistajien tietämättömyyden vuoksi Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tulisi panostaa tiedottamiseen. Lisäämällä METSO-ohjelman markkinointia ja tiedottamista voidaan parantaa metsänomistajien kiinnostusta METSO-ohjelmaa kohtaan. Metsänomistajat suhtautuvat METSO-

ohjelmaan mahdollisesti hieman varautuneesti, koska he eivät tiedä tarpeeksi ohjelmasta tai kuka ohjelmasta on vastuussa. Lisäämällä metsänomistajille suuntautuvaa tiedottamista, metsänomistajat osaisivat ottaa suoraan yhteyttä ELY-keskukseen arvokkaan luontokohteen löydyttyä. ELY-keskukselle ja metsäkeskukselle kohdistuneen kyselyn mukaan ELY-keskuksen toimihenkilöistä 100 % ja metsäkeskuksen toimihenkilöistä noin 77 % toivoi lisättävän yhteistyötä metsänomistajien kanssa METSO-ohjelmasta (12). Voidaan siis olettaa, että riittävän tiedottamisen avulla metsänomistajat tarjoaisivat aiempaa enemmän kohteita suojeluun, sillä suurin osa jo nyt toteutetuista METSO-kohteista on tullut ELY-keskukselle suoraan metsänomistajilta (12).

Kyselyn vastauksista kävi ilmi, että metsänomistajien suhtautuminen luonnonsuojeluun on muuttunut myönteisemmäksi. METSO-ohjelmasta kerrottaessa metsänomistajat ovat siitä kiinnostuneita. Vapaissa kommentteissa (liite V) vastanneet kertoivat metsänomistajien olevan kiinnostuneita luonnonsuojelusta ja suhtautuvan siihen nykyään myönteisemmin kuin kymmenen vuotta sitten.

Vastanneista 39 % uskoo metsänomistajien olevan jokseenkin tyytymättömiä METSO-ohjelman tarjoamiin suojeluvaihtoehtoihin ja 35 % vastanneista kokee metsänomistajien olevan tyytyväisiä vaihtoehtoihin. Vastanneet kokevat pysyvän suojelun olevan liian suuri päätös ja taakka jälkisukupolville. Tästä johtuen kaikki sopimusvaihtoehdot tulisi käydä metsänomistajan kanssa huolella läpi, jotta mieleinen vaihtoehto suojelulle löytyisi. Sen vuoksi on tärkeää, että yhteistyösopimuksen allekirjoittaneiden organisaatioiden toimihenkilöt tuntisivat suojelunvaihtoehdot kunnolla ja osaisivat kertoa riittävästi METSO-ohjelmasta.

ELY-keskuksesta saatavaa korvausta METSO-ohjelman suojelualueesta pidetään hieman heikompana kuin Kemera-rahoitusta. Kyselyn perusteella metsänomistajien tiedetään vertailevan suojelun ja taloudellisen metsänkäytön kannattavuutta. 71 % vastanneista arvioi metsänomistajien vertailevan, onko metsätaloudellinen metsänkäyttö kannattavampaa kuin alueen suojeleminen METSO-ohjelmalla. Heikentyneen taloustilanteen vallitessa on ymmärrettävää, että eri vaihtoehtoja vertaillaan. Metsänomistajien kanssa tulisi käydä keskustelua suojelun vaihtoehdoista heti METSO-

kohteen löydyttyä. Metsänomistajat voivat suhtautua epäluuloisesti METSO-ohjelmaan, mikäli he eivät kunnolla ymmärrä ohjelman toimintatapoja.

7.3 METSO-kohteiden tunnistaminen ja maastotyö

Vastausten mukaan luonnonsuojelun nykytilannetta voidaan tulkita kahdella tavalla. Ensimmäinen tulkintatapa on, että luonnonsuojelun tämän hetkinen tilanne on hyvä, eikä siihen ole tarvetta panostaa enempää. Toinen tulkinta on, että luonnonsuojelulle ei anneta suurta painoarvoa eikä siihen katsota olevan tarvetta panostaa enempää, sillä vastanneista vain 35 % toivoi luonnonsuojeluun panostettavan tämänhetkistä enemmän.

METSO-ohjelma koetaan hyvin toimivana suojeluohjelmana, jolla on onnistuttu turvaamaan arvokkaita elinympäristöjä. Vastanneet toivoivat, että METSO-ohjelma sisältäisi monipuolisemmin luontokohteita, jolloin suojeltavia kohteitakin tulisi tarjolle enemmän. Vastanneet kokevat myös metsien suojelun ja taloudellisen käytön yhdistämisen positiivisesti. Tämä tekee METSO-ohjelman markkinoimisen metsänomistajille helpommaksi. Metsien suojelun ja taloudellisen käytön yhteensopivuutta tulisi jatkossa kehittää pidemmälle. Taloudellisen käytön ja suojelun yhteen sovittamisella lisättäisiin metsänomistajien kiinnostusta METSO-ohjelmaa kohtaan. Mitä kiinnostavampana metsänomistajat pitävät METSO-ohjelmaa, sitä helpompaa metsäorganisaatioiden toimihenkilöiden olisi markkinoida heille sitä.

Kyselyyn vastanneet toivoivat enemmän selkeyttä METSO-kohteiden rajaamiseen maastossa. METSO-kohteiden maastoon rajaamisesta tulisi perehdytystilaisuuksissa antaa enemmän koulutusta ja neuvontaa esimerkiksi maastoharjoitusten avulla. Maastoharjoitusten avulla vastanneet saisivat varmuutta kohteen tunnistamiseen ja oikeaoppiseen rajaamiseen.

7.4 Metsänomistajan METSO-kohteen välittäminen ELY-keskukselle

Tarjottaessa kohdetta suojeluun tulee kohteesta täyttää öTarjous alueesta METSO-ohjelman luonnonarvojen kauppaanö olomake, jota kyselyyn vastanneet pitivät hankalasti täytettävänä. Välittämismenettelyn helpottamiseksi vastanneet toivoivat (liite IV) sähköisesti täytettävää lomaketta sekä sähköistä karttapohjaa johon voisi hiiren klikkauksilla rajata alustavasti kohteen. METSO-kohdetta välitettäessä metsäorganisaation toimihenkilön tulee toimittaa ELY-keskukselle tarjottavan alueen puustotiedot ja yhteistyötahon edustaja voi halutessaan tehdä arviolaskelman tarjottavasta kohteesta (13). Käytännössä monet kohteita tarjoavat toimihenkilöt tekevät arviolaskelman valmiiksi (4). Kyseisen arviolaskelman tekeminen koetaan vapaiden kommenttien (liite IV) mukaan vaivalloiseksi, hankalaksi ja hitaaksi. Yksinkertaistamalla välittämismenettelyä yhteistyötahojen edustajat tarjoisivat mahdollisesti enemmän kohteita ELY-keskukselle. METSO-kohteen välittäminen koetaan muuten melko vaivattomaksi.

Vastanneista 18 % (taulukko 2) ei osannut sanoa mielipidettään välittämismenettelyprosessista. Tämä voi johtua siitä, että vastaaja ei ole aiemmin välittänyt METSO-kohteita eikä näin ollen tiedä, miten välitysprosessi käytännössä toimii. Perehdytyksissä tulisi käydä läpi koko välittämismenettely, jotta välittämismenettely tulisi kaikille selväksi.

Valtaosa vastanneista koki saaneensa riittävästi perehdytystä METSO-ohjelmasta, mutta silti noin 37 % vastanneista toivoi koulutusta lisättävän. Osa vastanneista kertoi (liite V) käyneensä ELY-keskuksen järjestämien perehdytyksien lisäksi erikoistumisopintoja Tampereen ammattikorkeakoulussa.

Yhteistyön ELY-keskuksen kanssa koetaan toimivan hyvin. Vaikka, yhteistyö ELY-keskuksen kanssa koetaan toimivaksi toivovat, vastaajat silti enemmän palautetta toteutuneista METSO-kohteista. Välitettyjen METSO-kohteiden määrä voisi lisääntyä, jos yhteistyötahojen edustajille annettaisiin enemmän palautetta toteutuneista hankkeista ja kohteista. Näin välittäminen voitaisiin kokea mielekkäämmäksi.

8. JOHTOPÄÄTÖKSET

Työn tarkoituksena oli selvittää Kaakkois-Suomen ELY-keskukselle METSO-ohjelman välittämismenettelyn toimivuutta ja millaiseksi yhteistyötahojen edustajat kokevat METSO-ohjelman. Kaakkois-Suomen ELY-keskus on solminut alueelliset yhteistyösopimukset Metsäkeskuksen, Metsänhoitoyhdistyksen, Metsä Groupin, Stora Enson ja UPM:n kanssa metsien monimuotoisuusohjelman toimeenpanemiseksi. Yhteistyösopimus velvoittaa yhteistyötahoja välittämään METSO-ohjelmaan soveltuvia kohteita ELY-keskukselle. METSO-ohjelman toimivuutta selvitettiin kyselytutkimuksella yhteistyösopimuksen allekirjoittaneiden organisaatioiden toimihenkilöiden avulla. Kyselyn vastausprosentti oli 40,5 %.

Kyselyyn vastanneiden mukaan METSO-ohjelma on hyvä ja toimiva tapa suojella metsäluonnon monimuotoisuutta ja eliölajien rikkautta. METSO-ohjelmaa tulisi mahdollisesti laajentaa vielä monipuolisemmaksi kokonaisuudeksi. METSO-ohjelman öTarjous alueesta METSO-ohjelman luonnon arvojen kauppaan ölomakkeen täyttö tulisi tehdä selkeämmäksi ja vaivattommaksi. Vastanneiden mukaan METSO-ohjelman valintaperusteet ovat selkeitä ja helposti sovellettavissa.

Tutkimuksessa todettiin, että käytännön maastotyön perehdyttämistä olisi parannettava. Vastanneiden mielestä suojelualueen rajojen maastoon rajaaminen on hieman hankalaa. Perehdytyksen lisääminen toisi enemmän varmuutta yhteistyösopimuksen tehneiden toimintaan. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tulisi antaa enemmän palautetta yhteistyötahojen edustajille tarjotun kohteen toteutumisesta. Vastanneet kokevat saavansa riittävästi neuvontaa ottaessaan yhteyttä ELY-keskukseen ja kokevat, että yhteistyön Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen kanssa toimii moitteettomasti.

Yhteistyötahojen edustajat pitävät metsänomistajien tietämystä METSO-ohjelmasta varsin vähäisenä. ELY-keskuksen tulisi panostaa enemmän METSO-ohjelman tiedottamiseen, sillä metsänomistajien koetaan olevan kiinnostuneita METSO-ohjelmasta kun heille siitä kerrotaan.

LÄHTEET:

1. Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen Internet-sivut. 20.1.2012
<http://www.ely-keskus.fi/fi/ELYkeskukset/KaakkoisSuomenELY/Ajankohtaista/Julkaisut/Documents/Esitteet/KAS%20ELY%20yleisesite%20uusin.pdf>
2. ELY-keskuksen Internet-sivut. 20.11.2012
http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/78752/ELY%20laaja_yleisesite_su.pdf?sequence=1
3. Ympäristöhallinnon Internet-sivut. 18.2.2012
<http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=82673&lan=sv>
4. Suullinen tiedonanto. DI Paula Mattila. 27.1.2012 ja 5.10.2012
5. Maa- ja metsätalousministeriön Internet-sivut. 21.2.2012
http://www.mmm.fi/attachments/metsat/metsa/5IKn09juz/METSO_ohjelman_luonnontieteelliset_valintaperusteet%5B1%5D.pdf
6. Ympäristöministeriö. 2008. *METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet*. Kaakkois-Suomen ELY-keskus
7. METSO-ohjelman Internet-sivut. 20.1.2012
www.metsopolku.fi/fi/metsanomistajille/index.php
8. METSO-ohjelman Internet-sivut. 22.1.2012
http://metsopolku.fi/fi/julkaisut/esitteet/METSO_Metsanomistajan_valinta_Suomen_luonnon_hyvaksi.pdf
9. Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion Internet-sivut. 5.10.2012
http://www.metsavastaa.net/valtion_tuetyksitys_metsataloudelle
10. Oikeusministeriön FINLEX-Internetpalvelu. 27.10.2012
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961096>
11. *METSO_taulukko*. Kaakkois-Suomen ELY-keskus.
12. Metsäntutkimuslaitos, Suomen ympäristökeskus, maa- ja metsätalousministeriö ja Ympäristöministeriö. 2012. *METSO:n toteutus ó kysely metsä- ja ELY-keskuksille*. Kaakkois-Suomen ELY-keskus
13. Ympäristöministeriö. 2009. *Alueelliset yhteistyösopimukset Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman toimeenpanemiseksi*. Kaakkois-Suomen ELY-keskus

LIITE I Kyselylomake

KYSELY-LOMAKE

Vastata voit napsauttamalla pientä ruutua hiiren nuoliosoitinella. Vastauksen voi poistaa ruudusta painamalla sitä hiiren nuoliosoitinella uudelleen. Pyrithän rastittamaan yhden kohdan per kysymys.

Sukupuoli: Nainen Mies

Ikä: alle 25 vuotta
 25-35 vuotta
 36-45 vuotta
 46-55 vuotta
 56-65 vuotta
 yli 65 vuotta

Organisaatio jossa työskentelette:

- Metsäkeskus
 Metsänhoitoyhdistys
 Metsä Group
 Stora Enso
 UPM

PERUSTIETONNE METSO-OHJELMASTA	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin erimieltä	Osittain erimieltä	En osaa sanoa
Tunnen METSO-kohteiden valintaperusteet	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan soveltaa METSO-kohteiden valintaperusteita käytännössä	☐	☐	☐	☐	☐
Käytän apunani Ympäristöministeriön julkaisemaa METSO-ohjelman luonnontieteelliset valintaperusteet -julkaisua	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen METSON sopimusvaihtoehdot ja niiden käytännön	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan tarjota oikeanlaista sopimusvaihtoehtoa kohteesta riippuen metsänomistajalle	☐	☐	☐	☐	☐
Tiedän mihin organisaatioon minun tulee ottaa yhteyttä tehdäkseen tarjouksen METSO-kohteesta	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentteja:

KÄSITYKSENNE METSÄNOMISTAJIEN METSO-TIETÄMYKSESTÄ	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin erimieltä	Osittain erimieltä	En osaa sanoa
Metsänomistajat ovat tietoisia METSO-ohjelmasta	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat tietävät METSON tarjoamat vaihtoehdot	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat ovat kiinnostuneita METSOsta	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat ovat tietoisia, että ELY-keskus vastaanottaa METSO-tarjouksia	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat tarjoavat mielellään kohteita suojeluun	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä ELY-keskuksen tarjoamiin sopimusvaihtoehtoihin	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä ELY-keskuksen korvaustasoon	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä Kemeran korvaustasoon	☐	☐	☐	☐	☐
Metsänomistajat vertailevat suojelupäätöstä tehdessään kannattavuutta puuntuotannon ja suojelun välillä	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentteja:

--

MIELIPITEENNE METSOON LIITTYVÄSTÄ MAASTOTYÖSTÄ	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin erimieltä	Osittain erimieltä	En osaa sanoa
METSO-kohteet ovat helposti tunnistettavissa maastossa	☐	☐	☐	☐	☐
METSO-kohteiden rajaaminen maastossa on helppoa ja selkeää	☐	☐	☐	☐	☐
METSO-ohjelman tulisi sisältää monipuolisemmin erilaisia luontokohteita	☐	☐	☐	☐	☐
METSO-ohjelma on toimiva keino arvokkaiden elinympäristöjen säilyttämiseksi	☐	☐	☐	☐	☐
Metsien taloudellinen käyttö ja suojelu on mahdollonta sovittaa yhteen	☐	☐	☐	☐	☐
Luonnonsuojeluun ja metsien monipuolisuuden turvaamiseen tulisi panostaa enemmän	☐	☐	☐	☐	☐
Jos METSON valintakriteerit täyttyvät pyrin aina markkinoimaan METSO-sopimusta metsänomistajalle	☐	☐	☐	☐	☐

Kommentteja:

--

METSÄNOMISTAJAN METSO-TARJOUKSEN VÄLITTÄMINEN ELY-KESKUKSELLE	Täysin samaa mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin erimieltä	Osittain erimieltä	En osaa sanoa
METSO-tarjouksen välittäminen ELY-keskukselle on yksinkertaista ja vaivatonta	☐	☐	☐	☐	☐
METSO-kohteesta täytettävä <i>Tarjous alueesta METSO-ohjelman luonnon arvojen kauppaa-</i> lomake on vaivaton täytettävä	☐	☐	☐	☐	☐
ELY-keskukselta saa riittävästi neuvontaa ja tietoa METSOon liittyviin kysymyksiin	☐	☐	☐	☐	☐
METSO-ohjelmasta ja siihen soveltuvista koh-teista on annettu riittävästi perehdytystä	☐	☐	☐	☐	☐
Yhteistyö ELY-keskuksen kanssa toimii mut-kattomasti	☐	☐	☐	☐	☐
Toteutuneista suojelukohteista tiedotetaan riit-tävästi	☐	☐	☐	☐	☐
Olen välittänyt metsänomistajien tarjoamia kohteita ELY-keskukselle	☐ Kyllä, ☐ En	<input type="text"/> kpl			

Kommentteja:

--

LIITE II Kyselyn saate

Heippa!

Olen Sanna Ahtiainen Elimäeltä ja opiskelen Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa metsätalouden koulutusohjelmassa. Opintoni ovat tulleet siihen pisteeseen, että teen opinnäytetyötäni Etelä-Suomen metsien monimuotoisuus ohjelma, METSO-tarjoustien välittämismenettelyn toimivuudesta. Idean opinnäytetyön aiheeseen sain Kaakkois-Suomen ELY-keskukselta.

Työni tekemiseen tarvitsisin Teidän apuanne. Vastaamalla tekemääni kyselyyn saan tiedon Teidän mielipiteistänne ja siitä, mitä METSO-ohjelman toiminnassa tulisi kehittää. Jokainen vastaus ja mielipide on minulle erittäin tärkeä eikä kyselyyn vastaamiseen mene muutamaa minuuttia kauempaa.

Kysely on toteutettu Kymenlaakson ammattikorkeakoulun ZEF-ohjelman avulla ja kyselyyn pääsee alla olevaa linkkiä näpäyttämällä. Kysymyksiin vastaaminen käy helposti ja nopeasti hiiren klikkauksilla. Kyselyyn on varattu tilaa vapaille kommentteille, jotka ovatkin erittäin tervetulleita. Kyselyyn vastaaminen on ZEF-ohjelman ansiosta täysin anonyymiä. Aikaa kyselyyn vastaamiseen on 20.4.2012 asti.

Linkki kyselyyn: <http://zef.kyamk.fi/player/?q=403-9c3ze3a9>

Jos kyselyn täyttäminen tai joku muu asia herättää kysymyksiä niin vastaan niihin mielelläni.

Terveisin Sanna Ahtiainen

sanna.ahtiainen@student.kyamk.fi

LIITE III Kyselyn vastaukset

TAUTATIEDOT		Vastaus vaihtoehdot	Nainen	Mies	
Sukupuoli			14	39	
Ikä	alle 25 vuotta		0	2	
	25-35 vuotta		8	8	
	36-45 vuotta		3	5	
	46-55 vuotta		2	20	
	56-65 vuotta		0	4	
	yli 65 vuotta		0	0	
	eos		1	0	
	Yht.		14	39	
Organisaatio	1. Mhy		8	19	
	2. Metsäkeskus		2	7	
	3. Metsä Group		3	10	
	4. Stora Enso		0	1	
	5. UPM		1	2	
	Yht.		14	39	
PERUSTIETONNE METSO-OHJELMASTA	Vastaus vaihtoehdot	MHY	Metsä-keskus	Metsä grop	StoraEnso & UPM
Tunnen METSO-kohteiden valintaperusteet	1. Täysin samaa mieltä	2	5	3	1
	2. Osittain samaa mieltä	23	4	9	2
	3. Osittain erimielä	1	0	1	1
	4. Täysin erimielä	0	0	0	0
	5. En osaa sanoa	0	0	0	0
	Yht.	26	9	13	4
Osaan soveltaa METSO-kohteiden valintaperusteita	1. Täysin samaa mieltä	1	3	0	1
	2. Osittain samaa mieltä	24	5	11	1
	3. Osittain erimielä	2	1	2	2
	4. Täysin erimielä	0	0	0	0
	5. En osaa sanoa	0	0	0	0
	Yht.	27	9	13	4
Käytän apunani Ympäristöministeriön julkaisemaa	1. Täysin samaa mieltä	9	4	6	0
	2. Osittain samaa mieltä	6	2	3	1
	3. Osittain erimielä	6	3	3	3
	4. Täysin erimielä	5	0	1	0
	5. En osaa sanoa	1	0	0	0
	Yht.	27	9	13	4
Tunnen METSON sopimusvaihtoehdot ja niiden käytännön	1. Täysin samaa mieltä	6	2	1	0
	2. Osittain samaa mieltä	14	5	7	2
	3. Osittain erimielä	6	2	4	1
	4. Täysin erimielä	1	0	1	1
	5. En osaa sanoa	0	0	0	0
	Yht.	27	9	13	4
Osaan tarjota oikeanlaista sopimusvaihtoehtoa kohteesta riippuen metsänomistajalle	1. Täysin samaa mieltä	3	2	1	0
	2. Osittain samaa mieltä	18	4	6	2
	3. Osittain erimielä	5	3	3	2
	4. Täysin erimielä	0	0	2	0
	5. En osaa sanoa	1	0	1	0
	Yht.	27	9	13	4
Tiedän mihin organisaatioon minun tulee ottaa yhteyttä tehdäkseen tarjouksen METSO-kohteesta	1. Täysin samaa mieltä	20	8	7	1
	2. Osittain samaa mieltä	7	1	4	3
	3. Osittain erimielä	0	0	0	0
	4. Täysin erimielä	0	0	1	0
	5. En osaa sanoa	0	0	1	0
	Yht.	27	9	13	4

KÄSITYKSENNE METSÄNOMISTAJIEN METSO-TIETÄMYKSESTÄ	Vastaus vaihtoehdot	MHY	Metsä- keskus	Metsä grop	StoraEnso & UPM
Metsänomistajat ovat tietoisia METSO-ohjelmasta	1. Täysin samaa mieltä	1	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	6	4	1	0
	3. Osittain erimielitä	16	4	9	3
	4. Täysin erimielitä	2	0	2	0
	5. En osaa sanoa	2	1	1	0
	Yht.	27	9	13	3
Metsänomistajat tietävät METSON tarjoamat vaihtoehdot	1. Täysin samaa mieltä	0	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä		1	1	0
	3. Osittain erimielitä	20	5	7	2
	4. Täysin erimielitä	5	3	5	1
	5. En osaa sanoa	2	0	0	0
	Yht.	27	9	13	3
Metsänomistajat ovat kiinnostuneita METSOsta	1. Täysin samaa mieltä	1	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	16	7	5	1
	3. Osittain erimielitä	10	2	6	1
	4. Täysin erimielitä	0	0	2	1
	5. En osaa sanoa	0	0	0	0
	Yht.	27	9	13	3
Metsänomistajat ovat tietoisia, että ELY-keskus vastaanottaa METSO-tarjouksia	1. Täysin samaa mieltä	0	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	2	2	1	0
	3. Osittain erimielitä	18	6	6	1
	4. Täysin erimielitä	6	1	5	2
	5. En osaa sanoa	1	0	1	0
	Yht.	27	9	13	3
Metsänomistajat tarjoavat mielellään kohteita suojelun	1. Täysin samaa mieltä	1	1	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	9	5	3	0
	3. Osittain erimielitä	14	3	7	3
	4. Täysin erimielitä	3	0	3	0
	5. En osaa sanoa	0	0	0	0
	Yht.	27	9	13	3
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä ELY-keskuksen tarjoamiin sopimusvaihtoehtoihin	1. Täysin samaa mieltä	0	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	14	2	1	1
	3. Osittain erimielitä	7	4	4	1
	4. Täysin erimielitä	2	1	1	0
	5. En osaa sanoa	4	2	6	1
	Yht.	27	9	12	3
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä ELY-keskuksen korvaustasoon	1. Täysin samaa mieltä	1	2	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	12	3	2	0
	3. Osittain erimielitä	7	2	3	1
	4. Täysin erimielitä	3	1	3	1
	5. En osaa sanoa	4	1	4	0
	Yht.	27	9	12	2
Metsänomistajat ovat tyytyväisiä KEMERAn korvaustasoon	1. Täysin samaa mieltä	1	1	1	0
	2. Osittain samaa mieltä	11	2	5	0
	3. Osittain erimielitä	11	6	7	1
	4. Täysin erimielitä	3	0	0	1
	5. En osaa sanoa	1	0	0	0
	Yht.	27	9	13	2
Metsänomistajat vertailevat suojelupäätöstä tehdessään kannattavuutta puuntuotannon ja suojelun välillä	1. Täysin samaa mieltä	11	6	3	0
	2. Osittain samaa mieltä	8	3	5	1
	3. Osittain erimielitä	6	0	2	1
	4. Täysin erimielitä	0	0	1	0
	5. En osaa sanoa	2	0	2	1
	Yht.	27	9	13	3

MIELIPITEENNE METSOON LIITTYVÄSTÄ MAASTOTYÖSTÄ	Vastaus vaihtoehdot	MHY	Metsä- keskus	Metsä grop	StoraEnso & UPM
METSO-kohteet ovat helposti tunnistettavissa maastossa	1. Täysin samaa mieltä	3	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	19	5	11	2
	3. Osittain erimielä	4	4	2	0
	4. Täysin erimielä	0	0	0	0
	5. En osaa sanoa	0	0	0	1
	Yht.	26	9	13	3
METSO-kohteiden rajaaminen maastossa on helppoa ja selkeää	1. Täysin samaa mieltä	3	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	13	1	5	1
	3. Osittain erimielä	10	7	6	1
	4. Täysin erimielä	0	1	1	0
	5. En osaa sanoa	0	0	1	1
	Yht.	26	9	13	3
METSO-ohjelman tulisi sisältää monipuolisemmin erilaisia luontokohteita	1. Täysin samaa mieltä	6	1	3	0
	2. Osittain samaa mieltä	13	4	6	2
	3. Osittain erimielä	4	2	2	0
	4. Täysin erimielä	1	0	0	0
	5. En osaa sanoa	2	2	1	1
	Yht.	26	9	12	3
METSO-ohjelma on toimiva keino arvokkaiden elinympäristöjen turvaamiseksi	1. Täysin samaa mieltä	7	3	0	2
	2. Osittain samaa mieltä	16	4	7	1
	3. Osittain erimielä	3	1	5	0
	4. Täysin erimielä	0	0	0	0
	5. En osaa sanoa	0	0	1	0
	Yht.	26	8	13	3
Metsien taloudellinen käyttö ja suojele on mahdotonta sovittaa yhteen	1. Täysin samaa mieltä	6	1	1	1
	2. Osittain samaa mieltä	2	2	1	0
	3. Osittain erimielä	9	4	7	1
	4. Täysin erimielä	9	2	4	1
	5. En osaa sanoa	0	0	0	0
	Yht.	26	9	13	3
Luonnonsuojeluun ja metsien monimuotoisuuden turvaamiseen tulisi panostaa enemmän	1. Täysin samaa mieltä	2	2	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	9	2	2	1
	3. Osittain erimielä	12	3	9	2
	4. Täysin erimielä	3	1	2	0
	5. En osaa sanoa	0	1	0	0
	Yht.	26	9	13	3
Jos METSON valintakriteerit täyttyvät pyrin aina markkinoimaan METSO-sopimusta metsänomistajalle	1. Täysin samaa mieltä	2	5	2	0
	2. Osittain samaa mieltä	13	1	6	1
	3. Osittain erimielä	9	3	5	2
	4. Täysin erimielä	1	0	0	0
	5. En osaa sanoa	1	0	0	0
	Yht.	26	9	13	3

METSÄNOMISTAJAN METSO-TARJOUKSEN VÄLITTÄMINEN ELY-KESKUKSELLE	Vastaus vaihtoehdot	MHY	Metsä-keskus	Metsä grop	StoraEnso & UPM
METSO-tarjouksen välittäminen ELY-keskukselle on yksinkertaista ja vaivatonta	1. Täysin samaa mieltä	5	3	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	10	5	4	0
	3. Osittain erimielä	7	0	4	2
	4. Täysin erimielä	1	0	0	0
	5. En osaa sanoa	3	1	4	1
	Yht.	26	9	12	3
METSO-kohteesta täytettävä Tarjous alueesta METSO-ohjelman luonnon arvojen kauppaan -lomake on vaivaton täytettävä	1. Täysin samaa mieltä	1	0	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	11	6	2	0
	3. Osittain erimielä	5	1	4	2
	4. Täysin erimielä	1	1	0	0
	5. En osaa sanoa	8	1	6	1
	Yht.	26	9	12	3
ELY-keskukselta saa riittävästi neuvontaa ja tietoa METSOon liittyviin kysymyksiin	1. Täysin samaa mieltä	9	4	2	0
	2. Osittain samaa mieltä	9	2	6	1
	3. Osittain erimielä	4	1	1	1
	4. Täysin erimielä	0	0	0	0
	5. En osaa sanoa	4	2	3	1
	Yht.	26	9	12	3
METSO-ohjelmasta ja siihen soveltuvista kohteista on annettu riittävästi perehdytystä	1. Täysin samaa mieltä	2	2	2	0
	2. Osittain samaa mieltä	12	5	5	0
	3. Osittain erimielä	6	1	5	2
	4. Täysin erimielä	3	0	1	1
	5. En osaa sanoa	3	1	0	0
	Yht.	26	9	13	3
Yhteistyö ELY-keskuksen kanssa toimii mutkattomasti	1. Täysin samaa mieltä	6	6	1	0
	2. Osittain samaa mieltä	12	1	5	1
	3. Osittain erimielä	4	1	1	0
	4. Täysin erimielä	1	0	0	1
	5. En osaa sanoa	3	1	5	1
	Yht.	26	9	12	3
Toteutuneista suojelukohteista tiedotetaan riittävästi	1. Täysin samaa mieltä	4	1	0	0
	2. Osittain samaa mieltä	7	3	0	0
	3. Osittain erimielä	9	3	3	1
	4. Täysin erimielä	5	0	6	1
	5. En osaa sanoa	1	2	3	1
	Yht.	26	9	12	3
Olen välittänyt metsänomistajien tarjoamia kohteita ELY-keskukselle	kyllä	16	6	4	0
	en	10	3	9	3
	Yht.	26	9	13	3

LIITE IV Kyselyyn vastanneiden vapaat kommentit

PERUSTIETONNE METSO-OHJELMASTA

Vapaat kommentit

- "Ei ole tullut käytännössä tällaista kohdetta vastaan. Ei ole niin vanhoja metsiä.
- "Kohteita ei vielä ole tullut välitettyä, joten käytäntö osittain selviää siitä. Mutta kohteita olen etsinyt ja arvioinut. Käynyt erikoistumisopinnot METSO-ohjelman kohteista TAMKissa"
- "Metso-kohteiden valintaperusteet ovat periaatteessa tutut ja osaan selvittää metsänomistajalle pääperiaatteet. Käytännössä kuitenkin yksityiskohtaisemman tiedon mahdollisesta Metso-kelpoisuudesta antaa organisaatiossamme oleva erikoishenkilö."
- "Olen käynyt päivän kurssin aiheesta ja saanut kansion. Olen ilmoittanut pari kohdetta, joista toisesta maanomistaja tehnyt kaupan."
- "Hyvä ohjelma, vähän rahaa."
- "Sivulajihan tämä on, mutta jotain tiedän vaikka näppituntumalta"
- "Jee!"
- "Ympäristötukiasia on nyt ihan auki (hutikuussa 2012), eikä Metsäkeskuksesta ole tullut minkäänlaista ohjeistusta, kuinka tänä vuonna menetellään käytännössä. Tuleeko metsäorganisaatiolle METSO-kohteesta "vinkkipalkkio", kuka tekee puustoarviot jne. ELY-keskuksen kanssa asiat hoituvat hyvin."
- "Kävin Tampereella metsoerikoistumisopinnot."

METSÄNOMISTAJIEN NÄKÖKULMA

Vapaat kommentit

- "Määräaikainen suojele kiinnostaa selvästi enemmän kuin pysyvä; yleensä ei halua sitoa jälkipolvia suojeleluun. Tästä syystä metsäkeskukseen tulee paljon tarjolle kohteita, jotka olisivat ensisijaisesti metsoon sopivia, emmekä läheskään aina pysty sopimusa tarjoamaan."
- "Metso-ohjelman ehtojen pysyvä sitovuus on joissakin tilanteissa vähentänyt halukkuutta suojeleluun. On tehty sitten mieluummin määräaikainen suojelelusopimus."
- "Päätökset pitäisi saada himppa nykyistä ripeämmin. Odottavan aika on pitkä."

- "Joillekin metsänomistajille itse suojelusopimus on tärkeä, toiset vertaavat enemmän talouskäytöstä ja suojelusta saatavia euroja."
- "Ne, joiden kanssa METSO- asioissa toimii, yleensä ovat melko kiinnostuneita ja myönteisesti suhtautuvia. Miten paljon on niitä, jotka eivät ole kiinnostuneita/ suhtautuvat kielteisesti METSOon ja yleensä suojeluun? Näden määräästä ei ole käsitystä. Harvoin on kuitenkaan joutunut kuulemaan tosi kielteisiä kommentteja, kuten joskus reilu kymmenen vuotta sitten."
- "Metsänomistajat olettavat saavansa puusta saman hinnan kuin pystykaupalla mutta haluavat, että maapohja jää omaan omistukseen."

MIELIPITEENNE METSOON LIITTYVÄSTÄ MAASTOTYÖSTÄ

Vapaat kommentit

- "Metso on toimiva keino silloin, kun saadaan kohteita pysyvään suojeluun ja eri kohteiden välille mahdollisuuksien mukaan kytkeytyneisyyttä."
- "Yleensä sopivan kohteen kyseessä ollen kerron molemmat vaihtoehdot metsänomistajalle. Metson sekä ympäristötuki mahdollisuuden."
- "Kohteen rajaaminen on oikeasti vaikeaa."
- "Mielummin järki kun särki"
- "Näin on, sano."
- "METSO-ohjelma saattaa toimia sellaisilla alueilla missä on lähellä suojelualueita, järkevän kokoisia tiloja ja mahdollisuus järkevään puuntuotantoon on huono. Oman kokemukseni mukaan ELY-keskus ei ole kiinnostunut pienistä kohteista jos ne ovat kaukana suojelualueista, vaikka ne olisivat sinällään erinomaisia METSO-kohteita ja niiden läheisyydessä olisi muitakin luontoarvoja, esim. metsälain 10-pyläkin mukaisia kohteita."
- "Metsänomistajalle tulee kerrottua mahdollisuudesta mutta se ei yleensä johda METSOon hyödyntämiseen. Ympäristötuki Kemeran puolella on yleisempää eli "pienimuotoisesti" suojella"

METSO-KOHTEEN VÄLITTÄMINEN ELY-KESKUKSELLE

Vapaat kommentit

- "Korvaus kohteiden välityksestä jäi pois, joten näin myös kohteiden välitys tulee hiipumaan"
- "Tarjoamaani kohdetta ei huolitu Metso kohteeksi. Syynä varmaankin kohteen pienuus (muutama hehtaari), osittain metsälakikohdetta sekä suurelta osin maastoltaan jyrkkä."
- "Metso-kohteen välitys on silloin vaivatonta, kun ei tee laskelmaa. Täydellisen tarkouksen teko edellyttää maastossakäyntiä ja korvaus siitä on nykyisellään liian pieni."
- "Metso-ohjelman kohteiden tarjoamiseen pitäisi olla sähköinen lomakepohja, joka olisi hyvin ohjeistettu ja johon voisi liittää kohteen kartta-aineistot, kuvat, koordinaatit ym. Tai oikeastaan peruskartta-aineisto pitäisi avautua jostain lomakkeen linkistä ja siihen hkemuksen täyttäjä voisi näppärästi piirtää alustavan rajauksen ja sen jälkeen vaan painaa lähetä nappulaa ja jäädä odottamaan paluupostia."
- "Kumpikaan kohde ei mennyt läpi. Kohteet olivat hyviä lahopuustoisia kangasmetsiä mutta peruste hylkäämiselle oli liian etäinen sijainti suojelualueeseen nähden. Myöskään pieni koko ei miellyttänyt. Johtopäätös: METSO saattaa toimia suojelualueiden läheisyydessä ja isoina kohteina. Sellaisille alueille missä tilakoko on pieni ja metsät pirstaleisia METSOa ei kannata edes markkinoida. Näillä alueilla suojelu voi toteutua paremmin KEMERAn keinoilla."
- "ympäristötukikohde on helpompi hoitaa ja laskea arvo metsänomistajalle."
- "Tosiaan ei johda metson huyödyntämiseen vaikka otan asian puheeksi useasti"